

PASTABOS

BEDARBĖ NEMAŽEJA

Bedarbių skaičius Amerikoje nemažėja. A.D.F. Prezidentas William Green paskutiniame pranešime nurodoma, kad 8 milijonai bedarbių yra ir virš 2 milijonai darbininkų dirba tik dvi laiko. Ligi šiol valdžia prie įvairių statybos darbų ir per NIRA ir PCW reformas ir vykdytinauosius projektus aprūpino apie 5 milijonus bedarbių darbu.

Atrodo, kad Jungtinės Amerikos Valstijos niekuomet negalės bedarbę pašalinti, nes technikos mašinerija užvaduoja darbininkus. Lieka vienintelė galimybė padauginti darbu skaičiaus, tai įvedant senatvės amžiaus pensijas. Tik atleisus senus darbininkus iš industrijos, turinčius apie po 60 metų amžiaus ar daugiau, būtų galima sudaryti kelis milijonus vakancijų jauniems darbininkams. Sekantis Kongresas turės pasvarstyti šią klausimą, taipgi 30 valandų darbo savaitės klausimą. Protingiau būtų šelpť senelius, duodant jiems pensijas, negu jauniems bedarbiams pragyventiui pašalpas. Bet Amerikos žmonės sociališkuose reikaluose lėta protauja, delto skurdas ir bėdos plėtojasi.

SAUSMEČIO PASEKA

Oficialiskam pranešimui Harry L. Hopkins, skubios pagalbos administratorius pranešė Prezidentui Rooseveltui, kad 24 valstijose sausmetis šį metų padarė nuostolių apie 5 milijonus dolerių, kad tose 24-se valstijose 60% gyventojų badauja, jiems pašalpa būtina reikalinga. Apie šią žmonių katastrofingą padėťį, sausmeičio palieštų, labai susirūpinę vyriausybė. Sausmetis Amerikai padarė milžiniškus nuostolius, pusė tiek, kiek buvo gauta pasaulinio karo metais.

PASIDUOS LENKAMS?

Ateinančios žinios iš Lenkijos ir Lietuvos į Ameriką, skelbia, kad storžieviški lietuviai lenkams pasiduos. Butent, dabartinis Lietuvos užsienių reikalų ministras p. Lozoraitis jau sutiko priimt lenkų pasiūlymus, dabar rengiasi suvesti Lietuvos ramųjų Prezidentą A. Smetoną su strapiežnu lenkų maršalą Pilsudskiu pasisveikinti. Prasidės derybos Smetonos su Pilsudskiu apženyti p. Smetonos įpėdinį (sūnų) su Pilsudskio dukra. Anot tulų Amerikos korespondentų pranešimų, po šitų sutauktuvių, bus sudaryta Lietuvos su Lenkija personališka ir politiška unija ir karinė konvencija.

Jei šitie gandai turi bent kiek teisybės, tai šį kartą Lenkija gegus antą ženťą iš Lietuvos — Jurgėla buvo vienas, Smetona bus kitas. Vienok, tasoriai tikėti tokioms žinioms, tačiau žymūs švedų politikas, sugrįžęs iš Latvijos, atvirai pareiškė neuzsiganėdimo propanuojamą Lietuvos-Lenkijos karine konvencija. Gi "New York Times" dienraščio korespondentas labai optimistiškai pareiškia, kad Lietuva ir Lenkija greitai susitaikins, Vilnius paliks Lenkijai.

DIEVO MALONĖ

Žmonės sako: "Ką Dievas myli tam ir padeda, o ko nemylti, tą nubaudžia". Pasiremiant šitokiu biblišku posakiu, atrodo, kad Amerikos lietuvius Socialistus dievulis pamylėjo, jiems visą tautiška Susivienijimą ir pusant milijono dolerių ju turto atidavė! (suprask, tiktai ant popieros tiek užrašyta). Gi mūsų tautininkai gal but užrustino dievulį, kad jis juos nubaudė. Dabar jie krinka kaip grigo bitelės, jų vadai glaudžiasi prie socialistų. Bet nenustabu, nes oportunistai visados buvo ir bus menki idealistai. Taip atsitiko ir su mūsų tautininkais.

PAŽVELK!

Šis Amerikos Lietuvis No. yra: **32 - 34**

Palygink jį su šios savaitės numeriu. Jei jusų numeris yra mažesnis arba tokis pat, tai yra ženklas, kad jau turi atsinaujint savo prenumeratą. Jei Amerikos Lietuvis skaitytojai nevilkintų savo prenumeratos pasinaujinimo, tai daug prisidėtu prie ekonomijos šiame depresijos mete. Todėl prašome savo prenumeratą pasinaujint šiandien!

No. 32-ras Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 11-tą RUGPIUČIO (AUGUST) 1934 M. Kaina 5 Centai VOL. XVIII

MASKVA RAGINA HITLERĮ PASIRAŠYTI LOKARNO SUTARTĮ

Maskva. — Lakraštis "Izvestia", ant pirmo puslapio patalpino ironišką straipsnį apie kanclerio Hitlerio "taikingus" tikslus kaip jisai išsireiškė pasikalbėjime su Londono laikraščio atstovu. Iš kanclerio Hitlerio pareiškimo, buvo aišku, kad Francija, Anglija ir Lenkija negeidžia savo žemės praplėsti skriaudžiant Vokietiją, o Austrija tiktai kenčia iš priežasties didelio prisirišimo prie Vokietijos, tai todėl Vokietijai nėra grąsinimų iš tų šalių. Taigi paisilieka tik Baltijos Valstybės ir Českoslovakija, nes nei Hitleris pats negalėtų įtarti Olandiją, Belgiją ar Daniją, kad jos ketina Vokietiją už-

pult. Taigi, jeigu Hitleris rupinasi apie Baltijos Valstybes ir Českoslovakiją, kodėl jisai negali pasirašyti Lokarno Pakto ir but ramybėje. Straipsnis užsibaigė šiais žodžiais: "Jeigu tikrai esate priešingi karams, kodėl nepasirašot pakťą — kokią yra klišiūs?"

Karl Radek parašė šį straipsnį. Jo užklauimas yra kaip mandagus įspėjimas Vokietijai, kad jau laikas jai nuspręsti apie Lokarno pakťą. Nors Vokietija turi teisę priimti ar atmesti Lokarno pakťą, nei Rusija nei Francija neleis nei Vokietijos nei Lenkijos abejojimams — trukdyt jos planus, kad atremti Europos svyruojančią taiką.

JUNGTINĖS VALSTIJOS SUVALSTYBINO SIDABRĄ

Washington, D. C. — Prezidentas Rooseveltas išleido įsakymą, kuriuo sidabras yra suvalstybintas. Sidabro vertė bus 50.01 už unciją, pagal 1934 metų aktą del sidabro pirkimo. Prezidento proklamacijoj, kurią paskelbė sekretorius Morgenthau, sakė, kad valstybės pinigų dirbtuvė priims visą sidabrą Jungtinėse Valstijose. Už priimtą sidabrą valstybės pinigų dirbtuvė išduos sidabro sertifikatus arba pinigus, kiek vertės turi suteiktas sidabras. Už kiekvieną sidabro unciją bus duodama suma lygi su 50.01 centų už unciją. Šis įsakymas

neturi bendro su naminiu sidabru, iškastu po gruodžio 21-mos dienos, 1933 metų, kurs gali buti pasiūstas į pinigų dirbtuvę po prezidento proklamaciją, išleista tą dieną ir metais. Visas kitas sidabras, kurs randasi Jungtinėse Valstijose rugpiučio 9-tą dieną, turi but pasiūstas į valstybės pinigų dirbtuvę bėgy 90 dienų.

Kaikurios sidabro rušys yra atleistos. Valdžia parupins leidimus del sidabro, kuris reikalingas pramonėi ir jonių įstai-goms ir išpildys kontraktus pristatyti metalą. Taipgi atleisti visi Jungtinių Valstijų sidabriniai pinigai, užsienių monetai, neišdirbtas sidabras, sidabras, kurs yra užsienių valdžių ir užsienių centralinių bankų nuosaivybė, taipgi sidabras išrbutuose daiktuose.

Valstybės ižde yra apie 45,000,000 sidabro uncijų, gi tarp 150,000,000 iki 250,000,000 sidabro uncijų yra privatiškose rankose.

PAKTŲ MANIJA

Europoj prasideda naujų paktų manija. Prasidėjęs pasitarimams apie Pabaltijo valstybių pakto sudarymą, dabar Mussolini pasipilė kito pakto sumany-mą, jis nori sudaryti iš Francijos, Italijos ir Jugoslavijos valstybių pakťą. Šiomis dienomis mūsų senas tautietis A. B. Strimaitis išleido atsisaukimą į Amerikos lietuvius tautininkus, kuriame jis kviečia juos į naują pakťą. Atrodo, kad dabar žmonės užsikrėtė paktų manija.

AMERIKOS LIETUVIŲ SAJUNGA

Chicagoj lietuviai tautininkai korporavo Amerikos Lietuvių Sąjungą metas laiko atgal, bet ar ta sąjunga gyvuoja, tai niekas nežinome, nes nuo jos išsteigimo ligi šiam laikui neteko girdėti, kad ši organizacija gyvuoja ir ką nors veikia. Turbut tuli Chicagoje pašmatni vyrukai užsimaanė Prezidentais but, del to sukūrė organizaciją (suprask ant popieros), dabar gali visuomenei save persistatyti Prezidentais atstovaujančiais ant popieros Amerikos Lietuvių Sąjungą. Ar gi nekeista?

"LINKSMA" ŽINIA

Keletą kartų bankrutavusi "Sandara", pagaliau panešė, kad pastarame sandariečių suvažiavime (Seime) buvo nutarta išleisti "Sandarą" tris kartus savaitėje; o dabar p. M. Biekša praneša, kad Chicagoje sandariečiai jau galvoja apie dienraštį. Tai labai "linksma" žinia. Bet patarlė sako: "Nesakyk opa, kol neperšokai per grabę". Ši patarlė pritaikoma sandariečiams. "Sandara" dar negali pasisamdyti žmogų korektoms skaityti, kaip gi-ji išgalės dienraščiu korektorių pasisamdyti? Gal sandariečiai mano išleisti nekorrektuotą dienraštį? Pamatydim kuomi pasibaigs sandariečių dingi projektai. Artojas

Pilsudskis Nori Susitikti su Lietuvos Prezidentu?

Paskutiniu metu apie Lietuvos-Lenkijos nenormalių santykių suregulavimą daug rašoma užsienių spaudoje. Visur nurodoma, kad dabartiniai tarp šių valstybių nenormalūs santykiai yra pavojingi taikai Rytu Europos dalyje ir, kad toki santykiai trukdo reikalingą judėjimą visame Pabaltyje.

Prancūzų laikraščiai rašo, kad paskutinėmis dienomis tiek lenkų ministeris pirmininkas Kozlovskis, tiek vidaus reikalų ministras Kosciolkovskis buvo atvažiavę į Vilnių ir Pilsudskio dvare Pikeliškėse tarėsi su Lenkijos diktatoriumi Pilsudskiu. Šis pasitarimas duoda lenkų spaudai progos vėl svarstyti lietuvių-lenkų santykių sutvarkymo klausimą. Vokiečių spauda tvirtina, kad maršalas Pilsudskis norįs pats paraišyti savo rankas lietuvių-lenkų klausimo sprendimui ir tuo reikalu nori susitikti su Lietuvos Prezidentu Anтанu Smetona. Šį susitikimą, esą, rengias ir neseniai Kaune lankė-sis buvęs Lenkijos ministeris pirmininkas pulk. Prystoras. Lietuvos Prezidento ir Pilsudskio susitikimo tikslas, kaip rašo užsienio spauda, esąs sudaryti Lietuvos ir Lenkijos normalius santykius. Kiek šios užsienių spaudos duodamos žinios turi pagrindo, sunku pasakyti. Tačiau įdomu pažymėti, kad jas be jokiu komentarų kartuoja ir visa Lenkijos spauda.

Japonija Persigando Suv. Valstijų Lakunų

Tokio. — Japonijos spauda paskleidė gandą šaly kaslink Suv. Valstijų skridusių lakunų Alaskos ir Sibiro link. Taipgi labai susirūpinę Amerikos darbtuvai sustiprinime salų esančių Alaskos pakraštį.

Bet daugiausiai japonams baimės įvarė, tai grįžimas Suv. Valstijų kariško flota (laivyno) į Didįjį vandenyną.

Green Smerkia Naudojimā Kareivių Streiko Malšinimui

18,000 UOSTO DARBININKŲ GRĮŽO DARBAN

Amerikos Darbo Federacijos Pirmininkas Wm. Green protestuoja prieš Kalifornijos gubernatoriaus A. W. Merriano ir San Francisco m.ajoro A. J. Rosi pasielgimą, panaudojime karinės spēkos del apsaugojimo fabrikantų sauvališkumo ir streiklaužių palaikymo. Jis telegramu pasiuntė jiems energingą protestą (iš Columbus, Ohio) kuriame pareiškia, kad — "Sutaikymas pramoninių nesuspiratimų ant teisingų pamatų negali but pasiektas per vartojamą militarės valdiškos paiegos.

"Durtuvai, kareiviai ir kulkasvaizdžiai negali but priemonėmis, kad sutaikyt skirtingumus, kurie iškyla tarpe darbdavių ir darbininkų.

"Tavo pasiuntimas kareivių į San Francisco laivakrovių streiką yra pasmerktas per darbo žmones ir jų draugus.

"Toks pasielgimas reiškia panaudojimā priespaudos vietoje teisybės ir žmoniškumo.

"Nesąžiniški darbdaviai pasinanudos taja tavo esančia militariška paiega privertimui darbininką pasilikti ant jų padiktuotų išlygų, tas reiškia, kad valstybės paiega yra atiduota į darbdavių rankas, kurie ją panaudos priešais darbininkų teises — del aukštesnės pragyvenimo papėdės ir pagerinimo darbo sąlygų.

"Aš energingai protestuoju priešais tavo administracijos ir policijos veikimą laivakrovių streike; kadangi tokis veikimas sužiniau ar nesužiniau, pasitarimas ga šiošiu darbdavių interesams, kad priversti streikuojančius priimt jų sąlygas.

"Negalima nė įsivaizdinti, kad tu galėtum išdirgti siųst savo policiją prie teigiamų darbininkų reikalavimus, kad tuo budu palaikius streiklaužius, kas gelbsti streiklaužingai darbdavių organizacijai.

"Kodel nekviest neprisotinamus darbdavius prie susitarimo su jų streikuojančiais darbininkais, kad be atidėliojimo taika ir ramybė būtų sugrąžinta į San Francisco?"

San Francisco, liepos 31. — Pacifiko priepilaukų darbininkai, skaičiuje 18,000 sugrįžo į darbą ir uoste prasidėjo didelis gyvumas. Streikeriai grįžo į darbą pasitikėdami Prezidento Ruzvelto pateiktu planu, kad jų su darbdaviais kilusieji nesuspiratimai bus išrišti trečiųjų pasitarimuose (darbininkų, darbdavių ir valdžios). San Francisco priepilaukų streikas prasidėjo 9-tą dieną gegužės. Per tą streiko laiką 10 buvo užmušta ir šimtai sužeistų iš abiejų kovojančių pusių (darbininkų ir streiklaužių). Gi kompanijos į tą streiko laiką nustojo ant 200 milijonų dolerių biznio.

Amnestija Del 10,000 Politinių Kalinių

Berlynas. — Hindenburgo mirties atžvilgiu, Vokietijos reichstagas vadovaujant Adolfui Hitleriui nubalsavo suteikt del 10,000 Vokietijos politinių kalinių amnestiją. Daugumas tų kalinių buvo sugrūsti į koncentracijos stovyklas laike keletos mėnesių politinės kovos su Hitlerio partija.

Sterilizacija Vokietijoje Eina Pilnais Šuoliais

Berlynas. — Badeno valstijoje sterilizavimo pasekmių skaitlinės parodo, kad ten nuo 1-mos dienos sausio š. m. išstrelizuota 572 žmonės — 283 moterys ir 289 vyrai. Iš 3025 aplikacijų pateiktų veislės gerinimo teismui 675 buvę liuosnoriai išpildytos.

Orlaivių Gamyba Stovi Aukščiau Pereitų Metų

Washington. — Per paskutiniu 6 mėnesius Suv. Valstijų orlaivių dirbtuvės pagamino 748 orlaivius. 374 del civilio naudojimo, 264 militario, ir 110 eksporto reikalams. Pereintais metais per tą patį laiką buvo pagaminta tik 675 orlaiviai.

Signatarai Davė Vokiečiams Per Nosį

Kai Klaipėdos krašto gubernatorių atstatė Sreiberio vadovaujamą direktorią už priešvalstybinį veikimą, ir, kai naujoji Martyno Reizgio direktorią pradėjo vykdyti to krašto statuto nuostatus, vokiečiai čia įžiūrėjo tariamą Klaipėdos krašto statuto daugumą ir pasiskundė signatarams — Anglijai, Prancūzijai, Italijai ir Japonijai. Mat, šios valstybės vadinas signatarinėmis todėl, kad jos pasirašė Klaipėdos krašto statutą ir pasižadėjo jo vykdymą prižiūrėti.

Savo skunde vokiečiai nurodė, kad Lietuva taip elgdamašis Klaipėdos krašte, netik sulaužė to krašto statutą, bet ir 1932 metų Haagos teismo sprendimą. Žinoma, šios vokiečių žinios buvo melagingos ir signatarams, taip pat nemažai žinantiesiems apie Klaipėdos kraštą, iš karto pasirodė neteisingos.

Į šitą vokiečių skundą signatarai atsakė, kad jie Lietuvoje turi savo atstovus iš kurių gauti betarpiškai ir teisingas žinias apie padėtį Klaipėdos krašte. Jeigu Lietuva sulaužytų Klaipėdos krašto statutą ar Haagos teismo sprendimą, tai signatarai šiai klaidai atitaisyti, darytų žygių ir vokiečių neprasomi. Tačiau dabar Lietuva elgiasi teisingai ir teisėtai, ir negali leisti, kad jos valdomoje teritorijoje būtų varomas priešvalstybinis darbas. Ypač griežtai į vokiečių skundą atsakė Prancūzija ir Anglija.

Tokiu budu, norėdami daug laimėti, vokiečiai gavo skaudžiai per nosį. Tai gera jiems pamoka ateityje, kad nereikia per daug kištis į kitos valstybės vidaus reikalus.

LIETUVOS ŽINIOS

Siomis dienomis įvyko Lietuvos diplomatų pakeitimai. Buvęs Rygoje Lietuvos pasiuntinys Urbšys paskirtas politikos departamentu direktoriumi Lietuvos užsienių reikalų ministerijoje. Lietuvos įgaliotas ministeris Českoslovakijoje Jonas Aukštuo-lis nuo rugsėjo 1 dienos skiriamas Lietuvos įgaliotu ministriu ir nepaprastu pasiuntiniu Argentinoje. Dabartinis Lietuvos atstovas Argentinoje gener. Daukantis nuo rugsėjo 1 dienos išei-na atostogų ir po to išeis į pensiją, kaip istarnavęs 27 metus. Lietuvos įgaliotu ministriu ir nepaprastu pasiuntiniu Českoslovakijoje paskirtas dabartinis Lietuvos telegramų agentūros "Eltas" Direktorius Eduardas Turauskas.

Liepos 22-rą dieną šventosios uoste, netoli Palangos buvo didelė Jurų diena, kurią surengė šventosios žvejai. Iškilimėse dalyvavo Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, Palangoje atostogaujanti visi visuomenė ir daug žmonių iš Klaipėdos krašto ir Žemaitijos. Ta proga Prezidentas Smetona žvejams pasakė atitinkamą kalbą, kurioje įvertino ir išaukštino jų profesiją.

Vyriausiasis Vilniaus krašto badaujantiems šelpťi komitetas Kaune, nutarė tolimesni aukų rinkimą sustabdyti, nes jau pradėjus vartoti šimtetinių derlių šelpimas kol kas nebereikalingas. Tačiau komitetas neiširs, nes nežinia, ar ateinančiais metais Lietuvos krašto gyventojams ne teks badauti.

Siemet Lietuvoje ruošiami visa eilė žemės ukio parodų. Jose ukininkai rengiasi gausiai dalyvauti. Už geresnius parodos eksponatus yra paskirta visa eilė premijų. Tokios žemės ukio parodos Lietuvoje skatina ukio kulturos kelimą. Ateinančiais metais Lietuvos prekybos ir pramonės rumai organizuoja didelę Lietuvos pramonės parodą.

Grįžusi iš kelionės po Europą Lietuvos eskadrilė, liepos 23 dieną buvo nukridusi į Palangą, kur atostogauja Lietuvos Prezidentas, ir jam pranešė apie visą kelionės eigą. Eskadrilės vadas pulk. Gustaitis pareiškė, kad šiais metais, galimas daiktas jog revizituodama Lietuvos karo aviaciją, į Kauną atskris Italų lėktuvų eskadrilė.

Liepos 18-tą dieną Rumšiškių vikaras kun. Rubšys su vargoninku nuėdė maldygtį į Nemuną. Abu maldėsi naudausieje vietoje, kur daug sukurių ir pradėjo skęsti. Vargoninkas šiaip taip išsigelbėjo, o kun. Rubšys nuskendo.

Stockholmo burmistras senatorius Lindhagenas, žinomas glaudaus Baltijos valstybių bendradarbiavimo šalininkas, dabar vieši Latvijoje. Netrukus jis atvyksta į Lietuvą ir paskui vyks į Lenkiją.

KINIJOS RAUDONOSIOS ARMIJOS KOVOS

Shanghai. — Kinijos Raudonoji Armija vis labiau artinasi prie miesto Foochow. Chiang Kai-seko valdžios atstovai pripažįsta, kad daugelis kareivių iš baltosios armijos pereina į raudonųjų pusę.

Apsaugokite Savo Akis
Duokite Pritaikyti ir Padaryti Akinus
pas
POPE OPTICAL CO.
ALBERT R. BARKER
REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS 397 MAIN GATVĖS WORCESTER, MASS.

LIETUVIAI AMERIKOJ

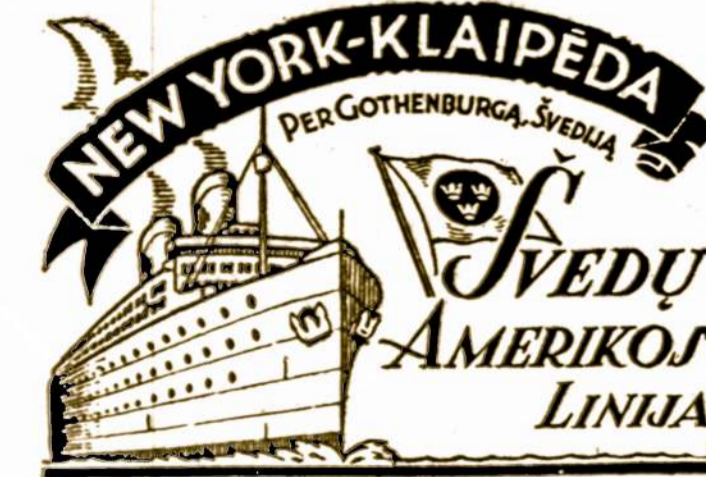
Baltimore, Md.

RUBŲ IŠDIRBYSTĖJE NERAMU; UNIJOS VIRŠININKAI PATAIKAUJA DARBDAVIAMS

Viena iš didžiausių šio miesto rubų išdirbystė-firma (kurios vardo šiuom kartu neminėsiu), kuri buvo ne tik unijos nekontroliuojama, bet ir iš Baltimorės pabėgusi, šiomis dienomis tapo NRA administracijos skaudžiai užtakuota už nepildymą NRA nustatytos algų skalės ir pirmos žinios rodė, kad firma kalta darbininkams net \$200,000 kuriuos turės sugrąžinti kaip nedamokėtą užmokestį. Kuo tas viskas baigsis sunku atminti, ba kalbamoji firma nenori gera valia pasiduoti ir eina į teismą. Nesant gana darbų siu- vyklos apituštės ir siuvėjai (didžiųjų) vaikšto gatvėse be darbo, o darbdaviai naudodamiesi proga, pradeda reikalauti nusileidimo, kad siuvėjai sutiktų dirbti už pigiau, kitaip, tai firmos busia priverstos eiti iš biznio arba kraustytis į kitą miestą. Tokiais gaudinimais darbininkų, ir unijos viršininkam pataikaujant darbdaviams, šiomis dienomis viena tokių firmų laimėjo net 50 centų ant švarko. Mat, ji vieta, kad unijos viršininkam pareikšti firmai savo griežtą nusistatymą "nei cento nenusileisti", susisaukė tos firmos darbininkus ir leido patiem nusitarti dirbti už pigiau ar ne. Išdava tokia, kad darbininkai nusitarė dirbti už pigiau — katrie ginčino priešingai nusileidimui, tiem unijos viršininkai atsakydavo, kad niekur tiek nemoka ir jūs turite sutikti dirbti už pigiau ba kitaip galite darbo netekti. Kadangi didesnė dalis darbininkų buvo tokių, kurie dirba už minimum algą \$14.40, tai jie ir perbalsavo tuos, katrie uždirbo kiek daugiau. O tas nusileidimas 50 ct. ant švarko tik ir palietė pastaruosius; pavyzdin, tik vieni prašytojai tuomi nusileidimu 50 centų ant švarko, netenka 23c — kas sudaro \$23.00 ant šimto, o toji siu- vykloj pasiuvama virš 600 švarkų j savaitę.

Tai reikiama, kad dėka unijos viršininkų pataikavimu firmai, firma laimėdama 50c ant švarko laimėjo 300 dol. j savaitę iš darbininkų kišenias. Firmai laimėjus tokią didelę sumą pinigų j savaitę, supranta- ma, kad galės ir patepti tuos, nuo katrų pagelbos tas laimėjimas atėjo. Dabar laimėjus vienai firmai, kitos ir-gi pradės statyti griežtesnius reikalavimus nusileidimui, kas žinoma, iš- sauks kovą tarpe darbininkų ir unijos vadų iš vienos pusės, ir tarpe darbininkų ir darbdavių — iš kitos pusės. Ta kova bus ne lengva, jeigu ir toliau unijos viršininkai bandys pataikauti darbdaviams. Prie šio pirmo darbininkų pralaimejimo nemažai prisidėjo unijos viršininkų importuotas p. Kairys iš Čikagos. Jis pasakojo, kad Baltimorės siuvėjai sulyginus su kitų miestų siuvėjais, pavyzdin Čikagos, dar dirba gerai, delto kad dirba už pigiau. Kituose miestuose pasak Kairio, tai amžinas badas ir nematyti ateities, kuomet Baltimorės siuvėjai ateitis bus šviesi.

Suprantama, kad žmogus pasakodamas tokias nesąmones, o dar budamas unijos atstovu, pa-

Iš Gothenburgo į Stockholmą kelionė elektriniais traukiniais ima 6 valandas per gražiąją švediją. Ši kelionė jungia musu Atlantiko ir Klai- pėdos laivų susisiekimą. Tarp Klai- pėdos ir Stockholmo tiesiog plaukioja mūsų naujas laivas "MARIEHOLM", kelionės laikas 24 val.

ISPLAUKIA IS NEW YORKO
Kungsholm, Rugpjūčio 18
Drottningholm Rugpjūčio 25
Gripsholm Rugsėjo 6
Kungsholm Rugsėjo 12

Kreipkitės į vietinį agentą, arba:
SWEDISH AMERICAN LINE
10 STATE ST., BOSTON, MASS.
21 STATE ST., NEW YORK, N. Y.

stumėjo darbininkus pulti žemiau, kad tik turėjus nors kiek daugiau darbo, nepaisant, kad jis ir dabar jau tik vergiška atlyginimą tegaua, o tikrenybėj, tie nusileidimai darbo neduos, ba praktika parodo, kad firmos reikalauja nusileidimų tik tuomet, kuomet jos neturi darbo. Kada turi užtekinai darbo, tai nusileidimo nereikalauja, o tik skubina, kad tas darbas būtų greičiausiai padarytas.

Unijistas Philadelphia, Pa.

MIRĖ ŽYMUS PARAPIJONAS

Šv. Kazimiero parapija neteko žymaus parapijono, Kazimiero Mačiūno, kurs persiskyrė su šiuo pasauliu liepos 12-tą dieną, sulaukęs 78 metų amžiaus. K. Mačiūnas priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos per 40 metų ir buvo nuo pat pradžių parapijos globėju. Jisai sulaukė 78 metų amžiaus ir paėjo iš Dargužių kaimo, Stačiumų valsčiaus, Lietuvos. Kazimieras buvo vedęs Izabelę Tamošūnaitę-Mačiūnienę, kuri irgi yra mirusi. Mirusieji Mačiūnai palieka labai pavyzdingą šeimą, tris dukteris, Lucija, Konstancija ir Elzbieta; ir du sunu, Juozą ir Petrą. Visi gražiai išauklėti, baigė Šv. Kazimiero mokyklą ir priklauso prie parapijos. Visi penki Mačiūnų vaikai nuo pat mažens yra tos pačios parapijos choristai. Vyresnysis sunus, Juozas, karo metu liuosoriai stojo į kariuomenę 1917 metuose ir išbuvo iki 1930 metų, gegužės mėnesio 26-tą dieną, kada mirė, prispaustas ligos. Jisai buvo išlydėtas iš namų su kariuomenės sargybiniais ir palaidotas šv. Kryžiaus kapinėse, toj pačioj vietoj kur ilsisi jo tėveliai.

Kazimieras Mačiūnas sirgo per septynis mėnesius savo namuose. Jo dukterys rupestingai prižiūrėjo savo tėvą. Gydytojui patarus, ligonis buvo nuvežtas į ligoninę, kur mirė po vienos savaitės laiko. Jisai paliko Lietuvoje du broliu Mykolą ir Petrą ir dvi seseri, Grasildą ir Marijoną. Jisai priklausė prie katalikiškų pašalpių draugijų, nuo pat atvykimo iš Lietuvos: Šv. Kazimiero, Šv. Mykolo, Šv. Izidoriaus Artojaus ir Lietuvių Tautiško Pašalpio Klubo. Mirusio Kazimiero sunų ir dukterys yra jau vedę ir išteikėjusios. Lucija Mačiūnaitė — Juozaitienė augina sunų ir dukterį ir yra nenuilstanti solistė. Sunus Petras Mačiūnas yra šv. Jurgio parapijos, N. J. vargonininkas. Kazimieras Mačiūnas paliko Šv. Kazimiero parapijai gražų paminklą — širdies Jėzaus stovyklą, kuri kainavo \$200. Kazimieras Mačiūnas buvo visų gerai žinomas ir visi jį mylėjo kaip katalikiškos bažnyčios tarną, nes priklausė prie bažnytinių draugijų: Šv. Rožančiaus, Apaštalystės Maldos, šv. Vardo draugijos ir Tretininkų. Velionis turėjo daug giminių ir pažįstamų.

Laidotuvės buvo pavyzdingos, gi palydovų buvo labai gražus burys. Bažnyčioj buvo iškilmingos trejos mišios, gražų pamokslą pasakė klebonas I. Valančiūnas. Kunigas P. Laumakis ir šv. Jurgio, Camdeno kleb. palydėjo j kapus. A. A. Mačiūnas buvo duosnus ir daug aukavo Lietuvos Nepriklausomybės reikalams. Antanas Užumeckis, graborius, patarnavo laidotuvėse, kurios įvyko liepos 16-tą dieną. Rašėjas reikiama gilios užuojautos visai šeimynai, sunams, dukterims ir žentams.

"Balandėlis"

! ŠVIESKIMES !

AMERIKOS LIETUVIŲ REIKALINGI TUOJAU pavienių numerių PARDAVINĖTOJAI

Jei pats negali, gauk mums kokią krautuvę, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisijusime laikraščio numerių sulig reikalavimo. Amerikos Lietuvio pavienių numerių pardavinėtojai gauna 50 nuosimčių. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

TAUTINEI VISUOMENEI PRANEŠIMAS

Tautinėje Amerikos lietuvių visuomenėje nebuvo tokio suirimo, kai dabar yra. Visi norime šiek-tiek sueiti į artimesnius santykius. Norime subendrinti vidurinės sriovės veikimą. Ir jeigu veikėjai nesusipras, tai visuomenė klaidžiodama, piovyvinių sukuryje pati ieškos išėjimo. Ji (tautinė visuomenė) pasiduos įtakai tų politinių partijų, kurios bus stipriau organizuotos. Kad vidurinę sriovę prie to neprileisti, turime pradėti rimčiau veikti, ir stipriau susiorganizuoti. Darant šias reformas kai kam gal prisieis iš prysakio vadovybės pasitraukti, bet del visuomenės labo reikia daryti viską kas galės suderinti tautinių sriovių veikimą.

Kad tautini sriovių bendrinimo darbą pradėti, liepos 18-tą dieną, vakare, Brooklyn'e įvyko didžiojo New Yorko tautininkų ir tautiškių sandariečių tuom klausimu pasitarimas. Susirinkime dalyvavo 31 vyras: P. Venys, J. Paulauskas, J. Tysliava, Dr. Valiukas, A. B. Strimaitis, J. Strumskis, P. Bukšnaitis, J. Andriūškevičius, J. Baltus, J. Sagys, P. Narvydas, P. Šuipis, Ed. Rudnikas, Jonas J. Šlikas, K. Pačesa, Morkus, Baniulis, Aliukonis (iš Boston, Mass.), Puidokas, Mučinskas, A. Antanavičia, A. Povilanskas, Tamašauskas, Trečiokas, Budreckis, So-bienka, Petrulis ir Stepanauskas (iš Detroit, Mich.).

Tai tik pradžia, o tiek daug tautinių sriovių darbotuoju susirinko. Tas yra įrodymų, kad visi esame užinteresuoti tautiniais reikalais Amerikoje. Tame susirinkime kito obalsio nebuvo, apart vidurinių sriovių bendro veikimo reikalavimas. Susirinkime nors daug buvo kalbėta, bet pas visus buvo nuosirdumas bendrai nors Amerikos lietuvių vidurinės sriovės reikaluose veikti.

Pirmas susirinkime dalyvių reikalavimas buvo: kad laikraštis "Vienybė" laikytųsi griežtos tautinės linijos. Vienybės leidėjai sutiko, ir pavedė vesti laikraščio dvasinę kryptį tautininkams, jeigu bus visų bendradarbiaujama. Buvo pakelta klausimas prašyti ir kitų tautinės krypties laikraščių, kad paliautų tarpasvines peštynes, ir mėgintų praversti mintį vienyti vidurinės sriovės tautininkus ir tautinius sandariečius.

Aukščiau minėtame susirinkime tapo išrinktas laikinasis Amerikos Lietuvių Tautininkų Centralinis Komitetas. Į jį įeina: A. B. Strimaitis, pirm.; Jonas J. Šlikas, pice-pirm.; A. Antanavičia, 1-mas vice-pirm.; A. Trečiokas, išdininkas; J. Sagys, sekretorius. Valdya susideda iš tautininkų ir tautininkų sandariečių. Prie jų įeina da šeši komiteto nariai. Viso vienuolika vyrų. Liepos 28-tą dieną Centra-

linio komiteto įvyko susirinkimas, kuris tarėsi sekančiais klausimais:

1. Pranešti tautinei spaudai apie savo veikimą ir prašyti, kad paliautų tarpasvines peštynes, o eitu viena minčia j mus laukiantį bendrą tautinio veikimo darbą.

2. Pasigirdus žinioms, kad ši rudenį Cleveland'e rengiamasi turėti vidurinės sriovės seimą. Centralinis Komitetas pareiškė pritarimą tam seimui, ir jeigu tikraitas žygis planuojama, prašome susinešti su mūsų Centraliniu komitetu, ir susitarus, bendrai surengti visų tautininkų seimą.

Tai toki pirmi užsimojimai. Mes jaučiame, kad tokius norus ir kitų kolonijų veikėjai turi, todėl dėsimė pastangų, kad sueiti į bendrą veikimą.

J. Sagys, sekretorius

Philadelphia, Pa.

Vietos lietuvių biznierių sanrašas, kurie aukavo valgiūs ir kitus daiktus piknikui, liepos 29 dienai, 1934 m., "Vytauto Parke", užbaigai ir parėmimui Anttram Lietuvių Skridimui per Atlantiką, leit. Feliksui Vaitkui: Klem. Stepanavičia (Richmond Grocery) — 2 keisu rugščių kopustų ir trokš nuvežimui daiktų. Pinigai: Bolesius Svikla — \$7.; Antanas Smaliukas — \$5.00; J. Subačius — \$5.00; Stasys Laurutis — \$5.00; Juozas Valionis — \$3.00; Juozas Masiulis — \$3.00; Petras Gelžinis — \$2.00; J. Švedas — \$2.00; Pranas Jančauskas — \$2.00; Petras Smaliukas — \$2.00; Juozas Petrauskas — \$2.00; Juozas Bačanskas — \$2.00; Harry Zinkevičia — \$2.00; Juozas Mackunas — \$2.; M. Siratavičia — \$2.00; Jokubas Pekarškas — \$2.00; Jonas Jackevičia — \$1.50; Jonas Tunnatis — \$1.00; Stasys Stukauskas — \$1.00; Ant. Marcinkevičia — \$1.00; Mr. Gaubas — \$1.; ir Mrs. H. C. — 50c; I. Barauskas — 25c; Mr. Donn — \$1.00; J. Jaskelvičia — 50c; Mikas Dumša — \$1.00; Ant. Skowronski, lenkas — \$1.00. Viso \$57.75.

Gėrimų (degtinės): Petras Damulevičia du buteliu, Morris Neklish — du buteliu; Juozas Jaskelvičia — du buteliu; Mrs. Jurevičienė — vieną butelį; Silvestras Zubkus — vieną but.; Leonas Valentinas — vieną ir Andrius Karvelis — vieną.

Valgiais: Jonas Mačys 20 tuz. rolių ir du dideliu kepalu duonos; Walter Zitaveckas — vieną rolę emės; Adolfas Jablonskas — 5 tuz. rolių ir 6 sv. kilbasukių; Vladas Mosiejus — 5 sv. taukų; Mr. Čepulis — 4 sv. mėsos ir 7 sv. rugščių kopustų; Adolfas Zavackas — vieną rolę emės; Edv. Kukoševičia — 10 tuz. rolių; J. Barkauskas — 2 sv. kilbasukių; J. Majewski,

VIENINTELĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRA

Parduodam Laivakortes keliaujančiams į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Affidavitus ir įvairius kitus dokumentus. Stunėiam pinigus Lietuvos Doleriais arba Litaiais. Visus viešminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvių, kuri pati nesena važinėjo Europėje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jūs galite kreiptis į tikrą, autorizuotą agentūrą—pas saviškius, kur gausit daug geresni patarnavimą ir savo prigimtoje kalboje. . . Tel. 5-1094

Amerikos Lietuvio Knygynas 14 Vernon Street Worcester, Mass.

lenkas — stiklą muštardos; Jonas Jocius — stiklą rugytų agurkų; Flor. Tvaranavičia — 10 sv. kilbasų ir stiklą muštardos; B. Sipavičia — 5 sv. kilbasukių; Juozas Katenis — 5 sv. kilbasų; Walteris Duras — 5 sv. kilbasukių; Juozas Bilikevičia — bakšus saldainių; Kaz. Stankus — vieną mėsos rolę; Geo. Ragalis — kartoną cigarečių; Pranas Bilikevičia — stiklą muštardos ir stiklą rugytų agurkų; Povilas Biliunas — 9 sv. kilbasukių; Ant. Janulevičia — 5 sv. kilbasukių; Jonas Mendelis — vieną rolę emės; Jonas Kaveckas — vieną rolę mėsos; Jonas Jotautas — vieną rolę emės; Ant. Krizanauskas — vieną bakšą gumų kramtymui; Aleks. Bubinas — pusę rolės emės; Viktoras Preskavičia — pusę rolės sausos kilbasos; Juozas Simkonis — rolę emės; Jonas Vaivada — vieną rolę mėsos; Silvestras Kukis — vieną rolę mėsos; Pov. Tvaskus — keturias duonas ir bakšą kilbasukių; A. Gailevičia — 5 tuz. rolių; Leonas Ginkevičia — rolę mėsos; Mrs. Smaliukienė — 5 sv. rugščių kopustų; Adomas Prialgauskas — 6 sv. kilbasukių; "Tulip Meat Market" — 5 sv. kilbasukių; S. Ginkevičia — 4 sv. sausos kilbasos; Andrius Laurinaitis — tuz. duonų; Mr. Valiunas — užkandžių kilbasų; Jonas Povilaitis — vieną emę; Mr. Balčiūnas — vieną emę; Jonas Merkelis — 10 tuz. rolių ir J. Martus — 10 tuz. rolių ir 10 duonų.

Šias aukas surinkti daugiausiai pasidarbavo Kaz. Zodeikis, S. Subačius, P. Ginkus, Kaz. Skirvainis, A. Valiušas, B. Tautkus, J. Martus. Z. Jankauskas, VVSS. rašt.

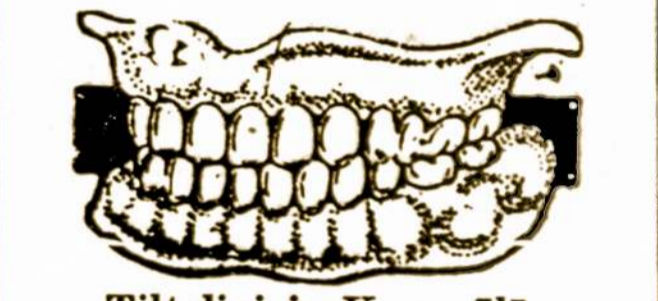
Philadelphia, Pa.

BELAUKIANT 60 METŲ GIMIMO SUKAKTUVĖS PREZIDENTO SMETONOS

Rugpjūčio 17-ta diena, kaip yra žinoma, Lietuvoje iškilmingai apvaikščios 60 metų gimimo sukaktuves Lietuvos respublikos Prezidento Antano Smetonos. Tai ir mūsų mieste — Philadelphijoje tuli apie šias istorines sukaktuves mąsto ir šį tą veikia; pavyzdžiui: tulas veikėjas, apie šias sukaktuves prirašė pranešimų ir eilių j lenkų, rusų ir ukrainiečių spaudą ir daug jau medžiagos yra atspausdinta. Kaip teko matyti, parašė jis kukles eilutes apie mūsų tautos prezidentą Antaną Smetoną, ir lietu-

DR. SHAWMUT, DENTIST, INC. PRANEŠA Kad Kainos Nebus Paskelbtos Musų Skelbimuose po Rugs. 8 dienos

Gvarantuota Tikti arba Gražinami Pinigai DIRBTINI DANTYS Taip Pigiai Kiek \$9.00 Paprastai \$20.

Tilteliai ir Karunėlės Už Nupigintas Kainas ISTRAUKIMAI Užmigdant 50c Kiekvienas Ar Užsaldant 50c Dantis

Sutaupykit Pinigų Einant Pas Dr. Shawmut DENTIST, INC. 536A Main St. Dial 2-6810 Slaugė Pagelbininkė OFISO VALANDOS: Pirm. 9 v. ryto iki 8 v. vak. Kitose dienose 9 v. ryto iki 6 v. vak.

Brocktone ofisas, 172 Main gatvės Fitchburge ofisas, 410 Main gatvės

viškai. Bet ar jos savistoviai tilps mūsų spaudoje, ar ne, to nežinau. Todelei jas čia žemiau prie šios žinutės ir prikergiu. Ve jų turinis:

"Jau praužė metų kapa, Kaip tėvynėj mus" Kurioj peikdavo "kacapa", Supraskit: rusus — Po pastoge bakūžėles, Ne puikiuos rumuos, Gimė mažas kudikėlis Lietuvių tautos. Augo, mokė ir kovojo, Tapo didvyrių; Nors ant žirgo jis nejojo Tarpe karžygių. Jis — pažiba mus' tėvynės Ir nun' vadas jos; Su pagarba Jį tat minės Ainiai mus' kartos. Kaip dievaitį garbins aną, (Liaupsins vardą Jo) Prezidentą mus', Antaną Smetoną — Valio!!!.."

Vairininkui Lietuvos Prez. Antanui Smetonai (Minint Jo 60 Metų Gimimo Sukaktuves)

Vairininkui mu' tėvynės (Minint šias gimtuves Jo), Smetonai, kurį tat minės Ateitis, saukia: Valio!!!. Jis pagarbos vertas yra — Kuo didžiausios, dievaži!!!. Lai kiekviena skamb' Jam lyra Ir gied' senei ir maži; Jo pagarbai ditiramba*), Nes Jis yra vadas mus'; Lai Jo vardas visur skamba, Tuo džiugina mus' jausmus. Bei Smetona musų yra Ir nudieniu Vytautu... Todel, gerbiant tąj Vyrą, Nešikštėkime laurų Supinimui Jam vainiko (Del gerbtinos Jo galvos) Čia, prie krašto Atlantiko, Vairininkui Lietuvos. Vladas Priemienieckis

*) Ditiramba — pagarbos giesmė.

Nuo Dariaus-Girėno Žuvimo Metų Sukaktuvėms Paminėti (Liepos 17 d.)

Metai sukako kaip musų Didvyriai — Dariaus-Girėnas amžiams užmigo, Perskridė jures, tik Soldino giriai Jųjų Lituanica žemėn išmigo. Liudėsį tautos kas-gi aprašys, Širdyse skausmą, mintį slaptinę Aiški teisybė ar kada nušvis Delko juos sutiko mirtis traginga. Vien tik aš galiu tą pasakyti, Kad sielą spaudžia koks nujautimas Pylėsi, keršto žodžiai rašyti, Kad nuo Aukščiausio kris prakeikimas. Karčiū liudėsiu, širdžia suspausta, Minėsimė vardą oro galiunų, Šėsimė tinklą jų atėičiai austą, Jaunajai kartai, narsiujų sunų. Didvyriai tautos žvaigždės aušrinės, Pakilot nuo žemės iš sakalai; Aukojoj gyvybę jų del tėvynės, Skambės per amžius jų garsus vardai! Brangūs broliukai mūsų lakunai Tebunie ramybė Jūsų gimtinėj, Karste sudėti jų šalti kunai Bus atminimu Laisvoj Tėvynėj. Ona Aleliunienė

Ar Dalyvausi?

TUKSTANČIAI NAUJOSIOS ANGLIJOS
LIETUVIŲ DALYVAUS AMERIKOS LIETUVIO

Metiniame Piknike

Sekmadieny, 2-tra Rugsejo-Sept., 1934 m.

Prieš pat Labor Day

Ten pat, kur pereitais metais buvo

Maironio Parke, So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury Mass.

VIETA LABAI PATOGI - SU MAUDYNĖMIS IR SU ŠOKIAMS SVETAINĖ
BUS MUZIKALIS PROGRAMAS, KALBĖTOJAI, IR VISOKIOS PRAMOGOS SU IŠLAIMEJMAIS

MIRTIS - JAUNYSTĖS GLOBĖJA!

Keistas ir neįtikėtinas gali atrodyti pasakymas, kad mirtis yra jaunystės globėja! Tačiau giliau tą klausimą panagrinęje, įsitikinsime, kad iškrypį taip esama.

Šiaip žiurint, mirtis atrodo žiaurus reiškinys. Ypač žiaurus tada, kai netenkama brangaus ir artimo žmogaus. Bet pažvelgsim giliau į tą dalyką.

Kas yra žmogus gamtoje? Tai mažytis lašelis, vos pastebima dulkelė. Ir todėl visai gamtai vieno žmogaus mirtis negali turėti didelės reikšmės. Gamtai vis tiek ar žusta viena žolytė, ar koks vabalėlis, ar žmogus. Ji nepripažįsta nė vienam savo gyvam padarui pranašumo prieš kitus padarus. Šitaip galvodami, visą žmonių galime prilyginti didžiuliam šakotam medžiui, kurio lapus sudaro atskiri žmonės. Seni lapai nukrinta. Juos pakeičia nauji. Žmonijos medis dėl to pasiilieka amžinai gyvas. Taigi, atskiri žmonės miršta, o žmonija gyvuoja ir gyvuos iki pasaulio pabaigai. Tikriausiai iki mūsų saulės sistemos mirties.

Tokiu būdu mirties dėka gamtoje nuolatos eina gyvybės apyskaita. Visa tai, kas išsikvoja gyvenimui savo jėgas, kas paseno ir nusilpo, mirties nušluojamas nuo žemės veido. Jų ateina pakeisti jauni, kupini energijos, kurybinių jėgų organizmai. Tik mirties dėka gamtoje klesti nuolatos jaunystė, tik todėl gamta visada viliojanti savo neblunkančiu spalvingumu. Kaip rupestinga besiveiminkė uoliai saugo savo daržą nuo piktžolių, taip ir mirtis gamtoje ravi piktžoles — silpnus, liguistus organizmus. Ir jei visa tai, kas gimsta, paliktų gyventi, tai pasaulis būtų pilnas pa-

liegėlių, apsigimėlių ir mažaverčių organizmų. Nesveikieji organizmai savo gausumu nurodytų gyvenimą tų kurie jauni, pilni jėgų, kurie gyvenimui duoda tikrąjį pulsą. Tada gyvenimas būtų sunki našta ir neatrodytų toks spalvingas, o būtų pilkas ir išblukęs. Vien iš to, kas čia pasakyta, yra aišku, kad negali būti rupestingesnės jaunystės globėjos, kaip mirtis. Tiesa, pasitaiko, kad ir jauni organizmai pasitraukia iš gyvenimo, kad ir juos kartais mirtis sudoroja. Bet tai yra išimtis, be kurios neapseina nė viena taisyklė.

Kad dar labiau įsitikintume mirties reikalingumu gamtoje, pažiūrėkim, ką tuo klausimu sako statistika.

Pirmiausia atsakysim į klausimą, kas gi būtų, jei visa tai, kas gimsta, nemirytų, o liktų gyventi? Kada būtų pritrukta žemėje gyvybei išlaikyti maisto ir energijos išteklių?

Didžiausiu visumu pasižymi daugelis mikroskopinių organizmų, t.y. įvairios bakterijos. Bakterijos veisiasi ne taip, kaip aukštesnio laipsnio gyvūnai. Jų negimdo motinos ir iš kiaušinių jos neskyla. Bakterijos veisiasi skilimu pusiau.

Imkime mažiausią bakteriją, kurių 1000 vos teturės skersmens 1 milimetrą. Viena tokia bakterija, kas valandą skildama pusiau (yra bakterijų, kurios prie tinkamų sąlygų dar greičiau veisiasi), per 10 valandų pavirstų 1024 bakterijomis. Taigi, užimtų vieno milimetro diametre taško plotą. Besiveisdamos tokiu pat greičiumu per 100 valandų šios bakterijos virstų tokia mase, kad visas žemės kamuolys jų kuneliais būtų apdengtas 20 centimetrų storumo sluoksniu!

Aukštesnio laipsnio gyvūnai, nors ne taip greitai veisiasi, bet, vis tik užpildytų žemės paviršių iki galimumo ribos palyginti labai greitai. Vadinas, atsirastų jų tiek daug, kad negalėtų išsimaitinti ir ištekli energijos. Kai kurie mokslininkai yra sudarę apskaičiavimų lentelę, koki organizmai ir per kiek laiko užpildytų žemę. Štai tie apskaičiavimai: 2 bakterijos (vyriškos ir moteriškos lyties po vieną) per 3 paras 2 val. ir 3 min.; pora triušų — per 20 metų; du žmonės — per 1200 metų; du drambliai — per 2000 metų. Taigi, matome, kad bent kuri viena organizmų rūšis, palyginti trumpu laiku, galėtų užpildyti žemės paviršių tiek, jog kitos rūšies organizmams nebeliktų nė trupučio vietos.

Nuo viso to saugoja mirtis. Ir jei nebūtų mirties, tektų tą išgalvoti, nes priešingu atveju visas žemės rutulys apliptų storu gyvybės sluoksniu. Jei taip neatsitinka, turim būti dėkingi mirčiai, kuri be poilsio, dieną ir naktį darbuojasi gyvybės spalvingame ir įvairiame darže. Iš viso, kas čia pasakyta, manau, yra gana aišku, kokia jaunystės globėja yra mirtis. Ji stovi budrioje sargyboje nė minutės nepasitraukdama iš savo posto, tokiu būdu saugodama nuo greito gyvybinių perteklių išsikvojimo žemės rutulio paviršiuje. Nors kartais mirtis ir didelių širdies skausmų mums pridaro, išplėsdama brangius žmones, bet vis tik turime būti jai dėkingi už tą gerą darbą, kurį ji atlieka gamtoje. Taigi, gamta kuria griaudama, o gyvybė visada eina neatskiriama nuo mirties.

(“L. U.”)

AMERIKOS LIETUVIO
SPAUSTUVĖJE ATLIEKA
VISOKIUS SPAUDOS
DARBUS

NAUJAS DIKTATORIUS

ADOLFAS HITLERIS TREČIAS ABSOLIUTISKAS DIKTATORIUS EUROPOJE

Mirus Vokietijos Prezidentui, maršalui von Hindenburgui, Adolfas Hitleris tampa absoliutisku diktatorium Vokietijoje. Kol Hindenburgas buvo gyvas, Hitlerio režimą švelnino. Hindenburgo įtaka Vokietijos visuomeni buvo nenuneigiama, dėl to Hitleris nedrįso būti atviru Hindenburgo antagonistu. Daugely atsitikimų, svarbiuose valstybės reikaluose, Hitleris buvo sulaikomas nuo daug jo užmanytų žygių krašto valdyme ir reformavime. Bet dabar mirus Reicho Prezidentui Hindenburgui, Hitleris tampa vyriausiu Vokietijos valdovu.

Kaip Amerikos spaudos korespondentai praneša, Hitleris dar dar Hindenburgui gyvam esant sušaukė savo ministerių kabineta ir pagamino dekretą, kuriuomi įgaliojo save aukščiausiu Vokietijos valdovu. Pagal dekretą išleidimo, jo galė tampa “teisėta” užimti Prezidento ir Kanclerio pareigas. Konstitucija Vokietijos nustato, kad Prezidentui mirus, aukščiausio Vokietijos Teismo teisėjas tampa laikinu respublikos Prezidentu ligi naujas Prezidentas išrenkamas. Kadangi Konstitucijos statymai Vokietijoje neveikia, jų vieton veikia dekretai ministerių kabineto išleisti, tatau Hitleris dabar tampa “legališku” valdovu.

Dabar Europoje bus trys absoliutiski diktatoriai: Stalinas, Mussolinas ir Hitleris, kuriems konstitucijų įstatymai nereikalingi, nieko nereiškianti. Yra ir daugiau diktatorių, Lenkija, Lietuva ir kitos Europos šalys dabar valdomos pusiau diktatoriškų dekretų, o ne konstitucijinių įstatymų nuostatais, bet Lenkijoje ir Lietuvoje, Estijoje ir kitose šalyse, kur veikia atsitiktiniais dekretai, visviena yra greta diktatorių atskiri valdžios organai: Tarybos, vadinami “dummy” Parlamentai ir Ministerijų Kabinetai. Italijoje ligi šiol buvo Taryba ir “dummy” Parlamentas, tačiau šios valdžios įstaigos įstatymų neleido, tik įstatymams projektus gamino, o Mussolinas juos priimdavo arba atmesdavo ir išleisdavo dekretus.

Sovietų Rusijoje Stalinas panašiu būdu, dekretų išleidimu ir jų vykdymu valdo milžinišką Rusijos valstybę. Skirtumas tik tame Rusijos valdymo formoje nuo Italijos, kad Rusijoje yra vienotienos Tarybos keletas. Tarybų, kurios iš savo atstovų sudaro Kabineta Komisarai, kurie veikia administraciją tam tikrų valdžios administracinių departamentų. Italijoje kitaip yra: Mussolinas turi savo rankose keletus ministerių kabineto portfo-

V. M. ČEKANAUSKAS

lius, skiria kiekvienam departamentui administratorių, kurį jis laiko savo pilniausioj kontrolėj.

Vokietijoje ligi šiol buvo pilnas sąrašas Kabinete ministrų priešaky su pirmininku — kancleriu Adolfu Hitleriu; kaip bus ateity, ar kabinetas bus palaikomas pilname personale, ar gal Hitleris užpildys keletą vietų kabinete taip kaip Mussolinas, daro, sunku numanyti. Tačiau aišku, kad Hitleris, mirus Prezidentui Hindenburgui, darys valdžios reformas, nes dabar jis tampa aukščiausiu valdžios autoritetu — Prezidentu ir kartu Kancleriu. Galima iš kalno dasileist minties, kad Hitleris bus vienas iš griežčiausių absoliutizmo diktatorių Europoje.

VOKIEČIAI NERIMSTA

Spaudos pranešimai rodo, kad Vokietijos gyventojai neramūs, jaučia pavojų Vokietijos izoliacijos ir permato politiskų kovų pavojų. Dabar visam pasauly Vokietijos politinė įtaka sulaukė krizio. Politiskas antagonizmas prieš Vokietiją didelis ne tik Europoje, bet ir kituose pasaulio kontinentuose; manoma, kad antagonizmas Vokietijai padidės Hitleriui tapus absoliutisku diktatorium. Priežastis to yra tame, kad Hitlerio užsienio politika karinga, imperialistiska.

Vokietijos kaimynai, ypatinagai Pabaltijo kraštuose gyvenanti, bijosi Vokietijos atakų; Austrijos valstybė dabar pasinėns kovose su Hitlerio šalininkais — Austrijos naciais, kovą pralaimės jeigu kitos šalys neužtikrins jai saugumo nuo Hitlerio imperialistiskų atakų.

Hitleris budamas vergu Prusijos Junkerių (militaristų), siekdamas sau karjeros ir, kaip jis sako, Vokietijai laimingesnės ateities, žut but veda agresingą užsienių politika, auklėja militarizmą Vokietijoje. Šie reiškiniai sudaro nerymą Vokietijos kaimynuose. Nors Vokietija ekonomiskai silpna, bet turinti apie 65 milijonus gyventojų ir milijonus vyrų sutelktų militariskose organizacijose, sudaro labai rimtą pajėgą ir kartu pavojų mažoms kaimyniskom tautoms.

Kokią p-kos liniją dabar Hitleris nustatys vidų ir linkui užsieni, niekas nežino; galimas daiktas, kad neužilgio sužinosim. Gi tuom kartų Europoje politiskose sferose nerymas padidėjęs mirus von Hindenburgui, kuris ligi šiol buvo Vokietijos aukščiausias valdovas ir prilaikytas Hitlerio karingų žygių bei švelnintojas Hitlerio karingos užsienių politikos. Aišku, kad Hitleris pasirengęs dabar paklaust Austrijos tokiais pat žo-

džiais kaip anuomet Lenkijos maršalas Pilsudskis paklausė Lietuvos: “Karas ar taika?” Tiesa, Austrija turi už savo pečių didžiuliu Europos valstybių vyriausybes, Lietuva ginče su Lenkija užtarėjų neturėjo, delto ji atsakė Pilsudskiiui: “Jei nori taikos, lai buna taika”. Kaip Austrija atsakys Vokietijai, ateitis parodys. Politiskos valstybių kombinacijos dabar beveik yra tokios kaip buvo 1914 metais, tatau Austrija remiamas tul didžiuliu valstybių, gal atsakys: “Jei nori karo, tai kariausim”.

Kadangi Prusijos junkeriai tebe garbina galybę savo kardu, militaristai ir parako, karingos mašinerijos išdirbėjai tebe svajoja apie Vokietijos ekspansiją ir atstatymą Prusijos militarines prestižas, jų gyslose verda kausas keršto prieš pergalėtojus ir silpnus kaimynus, kuriuos Pusijos junkeriai laikė seniau ir dabar tebe laiko dirvonais, kuriuose turi augti prūsų kviečiai. Todėl bus sunku išvengti Hitlerio pavojaus, kitais žodžiais sakant, naujo karo.

Nenuostabu, kad Maskvos, Paryžiaus ir Londono vyriausybės deda pastangas koku nors budu apsupti Hitlerio valdomą Reichą, sudaryti rytų Lokarną ir tokio mis priemonėmis priversti Prusijos junkerius susilaikyti nuo didingų žygių į Austriją ir Pabaltijo kraštus, per juos į Rusijos plotus. Tai nėra pavydus didžiuliu valstybių vokiečių tautai ekspansijos, bet tiktai rimto protavimo išrovavimas nedaleisti Vokietiją prie pasiekimo jos vadų ambicijų ir tuo budu sudaryti pavojų vakarų Europos didžiulėms valstybėms.

Vokiečių tautos karo strategos garsus vyyras, Gen. Maršalas von Hindenburgas, nors yra tikrasis prusas, nors jo gyslose tekėjo prusiškas karingas kraujas, vienok jis budamas gabus valstybininkas, šaltai protaujantis žmogus, visais pokirniais metais buvo šalininkas taikos. Per jo įtaką Vokietijos ir Prusijos militaristai ir pats Hitleris buvo sulaikomi nuo pradėjimo naujų karo žygių. Kaip dabar bus Hindenburgui mirus, nežinom, bet ateitis parodys Prusijos junkerių tolimesnį nustatymą Vokietijos politikos gairių.

ŽODYNĖLIS

GREIČIAUSIA ISMOKSI ANGLISKĄ KALBĄ

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą be niekono pagelbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina \$1.00

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street
Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year 1.00 | Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų 1.00 | Atskiras numeris 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

IŠ LAIKRAŠČIŲ

LIETUVIŲ DIENA PASAULINĖJE PARODOJE

Šių metų pasaulinėje parodoje, Čikagoje, lietuviai savo dieną gavo 5-tą rugpjūčio. Tačiau dėl josios susiprovė nelyginant margiai už kaulą. Katalikų dienraštis „Draugas“ Lietuvį įvykių dieną čikagoje sekančiai nušvečia: —

„Praėjusį sekmadienį įvykusi Lietuvos Diena Harlem aerodrome, Čikagoje, bus užkorduota Amerikos lietuvių veikimo istorijoj kaip vienas iš didžiausių ir pasisekusių parengimų.“

„Čikagos organizuotoji lietuvių visuomenė visada, kada tik reikia, pasirodo vieninga. Buvo žmonių, kurie norėjo organizuotos visuomenės vardu kalbėti svetimtaučiu tarpe, tačiau tas jiems nepavyko. Jei jie turėjo parengimą pasaulinėje parodoje, tai darė savo vardu ir sutraukė stebėtinai mažai žmonių. Kada pernai Lietuvos Dieną pasaulinėje parodoje organizavo visuomenės sudarytas komitetas, lietuvių suvažiavimas virš 40,000, kuomet šiemet socialistai, užurpavę visuomenės teises, keliolika šimtų tesutraukė. Tai parodo, kad Čikagos lietuviai nepakenčia diktatorių, kurie nesiskaito su visuomene.“

„Čikagos draugijų sudarytas komitetas, organizavęs Lietuvos Dieną Harlem aerodrome, sutraukė apie dvidešimt tukstančių žmonių minią. Galingas chorų choro dainavimas, aviacijos programa, sportininkai ir patriotiškos kalbos sukėlė gausingą minioje daug gražaus tautinio entuziazmo. Kiekvienas Dariaus ir Girėno vardų paminėjimas išaukė griausmų aploidismentų bangą, kėlė pasiryžimą pasišvęsti ir nuosirdžiai dirbti savo tautai. Senesnius veikėjus džiugino ir tas faktas, kad į Lietuvos Dieną suvažiavo daug jaunimo. Tai, parodo, kad mūsų jaunimui vis delto rupi lietuvių tautos reikalai ir jis yra pasiryžęs laikytis su tautiškoju judėjimu ir išsilaikyti tautiškai gyvu ir sveiku.“

PALYGINKIME

Dabar palyginkime ką apie tą dieną rašo kitas laikraštis—lietuvių socialistų dienraštis „Naujienos“:

„Lietuvių Diena pasaulio parodoje, rugpjūčio 5-tą praėjo su tokiu milžinišku pasisekimu, kokio nedrįsta tikėtis nė didžiausieji optimistai, nežiurint to, kad ji buvo rengiama sunkiose ir daugeliu atžvilgių nepalankiose sąlygose. Šiemet publikoje (ne tik pas lietuvius) toli gražu nebuvo tokio susidomėjimo pasaulio paroda, kaip pernai, kuomet ji atsidarė pirmą kartą. Lietuvių komitetas emė rengtis prie pernykščios lietuvių dienos už keleto metų prieš parodos atsidarymą, ir nors paskui jįsi užmigo ir, jo vietoje, turėjo būti renkamas kitas komitetas, bet vistiek agitacija buvo plačiai paskleista. O šiemet komitetas susidarė tik pavasarį ir jam teko atlikti sunkiausiąją savo darbo dalį per pabaisėtinus vasaros karščius.“

„Galų gale, Lietuvos Dienos komitetui šiemet darė pikčiausių kliūčių ir bandė visai pakenkti ne tik fanatiškieji bimbinkai, bet ir klerikalai, ir vanagaitiniai, ir vietiniai sandariečių šulai. Jie šmeižė, melavo, užpildinėjo savo vadinamoje spaudoje atskirus komiteto narius ir darbuotojus. Galutinėje desperacijoje jie sugalvojo rengti tą pačią dieną kitą „lietuvių dieną“ Harlem aerodrome, stengdamiesi tuo būdu atitraukti kiek galint daugiau publikos nuo dalyvavimo lietuvių parengime pasaulio parodoje.“

„Turint galvoje visas šitas kliūtis, reikia pasakyti, kad perleito sekmadienio lietuvių diena buvo nuostabiai sekminga.“

Publikos skaitlingumo atžvilgiu ji vargiai buvo menkesnė, negu pernykštė Lietuvos Diena,—jei neskaityt palaidos žiopsotojų minios, susidedančios iš svetimtaučiu, kuri šiemet nebuvo taip tiršta dėl tos paprastos priežasties, kad šį kartą lietuvių programos buvo atliktas ne prie centralinės gatvės, o nuošaliau guliniame „Valstijų Kieme“.

„O tvarkingumo, programo turiningumo ir vadovybės gabumo atžvilgiais, šių metų lietuvių parengimas keliomis eilėmis viršijo pernykštį. Tai pripažįsta be jokio svyravimo kiekvienas, kuriam teko matyt abidvi Lietuvos Dienas. Pernai visi prakilnesnieji žmonės, čikagiečiai ir iš kitų kolonijų atvykusieji svečiai, tiesiog piktinosi tuo pigios rūšies jomarko tonu, kokiu buvo vedama „tvarka“ Lietuvos Dienoje, nekaltant jau apie tai, kad programos tuomet buvo be galo ilgas, be jokio saryšio tarp atskirų jo dalių, prakalbos varginančios ir nuobodžios. Visai kas kita šį kartą. Nuo pradžios iki galo visos programos buvo taip rūpestingai apgalvotos ir prirengtas ir taip sklandžiai atliktas, kad publika sekė jį kaip sužavėta.“

Taigi, palyginę tąs abi dienraščius ištraukas, pamatome, kad kaip vienas taip ir kitas jų prasielkia su teisybe. „Draugas“ rašo, kad socialistai į lietuvių dienos parengimą tesutraukė tik keliolika šimtų publikos, o kuomet tuo pačiu laiku jų (katalikų) parengimą aplankė dvidešimt tukstantinė minia. Gi „Naujienos“ savo editoriale rašo, kad jų parengimą aplankė 40,000 publikos. Kaip matome, 40,000 skaitlinė nesilygina su „keliolikos šimtų“ skaitline? Tai reiškia, kad mūsų spauda nesiskaito su faktais, bet vaduoja upu bediskredituodama save savo skaitytojų akyse.“

Gaila, ir labai gaila, kad lietuvių spauda dar iki šioliai neišmoko šaltai orientuotis bendruose lietuvių tautos klausimuose. Rodos, kad šis, Lietuvos Dienos klausimas Pasaulinėje Parodoje jau tik negalėj but skaldomas, bet gretinamas į bendrą kupetą visų lietuvių, nes tai buvo kultūrinis lietuvių tautos pasirodymas svetimtaučiu akyse. Vienok kaip dabar matome tai nestengta padaryt. Reikia ieškot to vienybės ardymo darbo kaltininkų, kad ateityje būtų galima tuos netaktiškumus iš savo tarpo prašalinti.

NORI NUGINKLUOT RAUDONĄ ARMIJĄ?

„Darbininkas“ paduoda šitokį pranešimą iš komunistų organo „Laisvės“:

„Lietuvių Darbininkų Susivienijimo seimas priėmė labai svarbią rezoliuciją. Jis nutarė pasiųlyti Lietuvos Susivienijimui Amerikoje, Rymo Katalikų Susivienijimui ir Aukščiausiai Priešgaulai Lietuvos Amerikoje bendromis spėkomis susaukti šį rudeni bei žiemą visuotiną Amerikos Lietuvos kongresą prieš karą ir fašizmą. LDS valdyba įgaliota tokį pasiųlymą formaliai padaryti anų organizacijų valdybom. Siųloma visoms organizacijoms sudaryti bendras kongreso šaukimo komitetas. „Laisvė“ sveikina LDS žygį ir mano, kad tokis visuotinas kongresas turėtų didžiausios reikšmės. Sako, šiaandien tik paskutinis politinis neregys gali nematyti karą pavojaus arba kruvino fašizmo siautimo Europoje ir jo augimo Amerikoje. Lietuvių visuomenė negali šaltai, bešališkai žiūrėti į šitą apsireiškimą. Ji turi įsitraukti į kovą prieš karą ir fašizmą. Toks visuotinas kongresas būtų milžiniškas žingsnis ton kovon. Bet kaip į šitą klausimą atsakys SLA, ir Rymo Katalikų Susivienijimo vadai?“

Kaip tie vadai atsakys į komunistų pasiųlymą, ir mes nežinome, bet atsakymas, rods, savame siulosi. Karo pavojų ir kruvino fašizmo siautimą matome visi, bet šalia to visi nebolševikai taip pat žiūriame ir bolševizmo siautimą Europoje ir jo augimą Amerikoje. Kai karas, tai jau visiems. Kadangi raudonoji armija yra galingiausia visam pasauly, tai kovą prieš karą pradėsim nuo raudonosios armijos nuginlavimo?! Tasyk tarsime jiems „bravo“ ir stosime į bendrą kongresą kitus nuginlaviant.

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO REIKALU

1. Neskaitytina lietuvių tautai, neseniai atgavusiai nepriklausomybę, didžiausias turi svarbos klausimas, ar milijonas su viršum jos išėvių išlaikys savo tautybę, ar išnyks kitų Amerikos tautų juroje. Nuo to juk žymia dalimi pareis ir visos lietuvių tautos bei valstybės ateitis, ypač tautinės lietuvių kultūros ateitis.

Tautinio čia išlikimo problemą apunkina visa eilė neigiamų veiksmų. Musų tautoje tik pastarais laikais ima pasireikšti žymus susipratimas ir tautinė savygarba. Nemaža musų tautos dalis, kaip Lietuvoje taip ir išėvijojėje dar ir dabar tebenešioja dvasios vergiškumo žymes. Lietuvoje dar ne persenai pradėta kratytis svetimomis įtakomis ir ieškoti tautos kurybai savitų kelių. Tik jau nuojį karta rimtai panoro buti savo krašte šeimininkė. Nenuostabu, kad ir išėviuose, tautinės savygarbos neturėdami daugelis bėga nuo savo kraujo, paniekina ir pamiršta savo kalbą, keičia savo pavardes (net ir trumpas ir lengvai ištariamias).

Didysis Karas ir po jo įvykęs ateivystės suvaržymas, atkirtosus brolius amerikiečius nuo Lietuvos artimesnės įtakos.

Paminėtina čia ir tai, kad iš Lietuvos daugiausia emigravo tais laikais, kada musų tauta kentė rusų prispaudą taigi nebuvo kam planingai emigracijos reikalų tvarkyti. Musų išėviai pasipylė po visas Am. Jungtines valstijas, (iš viso apie 2,500 vietose), niekur nesudarydami žymesnės daugumos.

2. AMERIKOS TAUTYBIŲ TEORIJA

Dedant pastangas išlaikyti Amerikoje savo tautinę gyvybę, reikia žinoti, ar tokios pastangos bus suderinamos su kilniais Amerikos idealais.

Tiesa čia yra nemaža žmonių, kurie į Ameriką žiūri kaip į katilą, kuriame verda visos čia atkeliavusios tautos. Gauta iš to katilo košė busianti toji nauja stipri amerikonų tauta. Tos teorijos prisilaikantieji žmonės pageidauja, kad visi ateiviai galimai greitai nutaustų, t.y. pamirštų savo kalbą, papročius, būdą. Jie nemaža ta kryptimi ir veikia, vadindami į tą amerikanizacijos darbą.

Tačiau tokia „katilo teorija“ kaskart vis mažiau beturi šalininkų. Galima drąsiai teigti, kad visi protingesnieji ir kilnesnieji Amerikos žmonės ateivių amerikanizavimą supranta visiškai kitaip, butent taip, kad Amerikos ateiviams bei jų vaikams butinai reikia išmokti gerai anglų kalbą, pažinti šios šalies gyvenimą, bet kad jiems nėra jokio reikalo paniekinti ir pamiršti savo gimtąją kalbą ir papročius. Kalba ir papročiai tai didelis kultūrinis turas. Kas jį praranda, daro savo dvasiai begalinius nuostolius. Amerika neturi pageidauti, kad jos piliečiai mokėtų ir vartotų tik vieną anglų kalbą. Kas greta anglų kalbos galės dar vartoti ir savo tėvų kalbą, to dvasia ir protas bus bent du sykturtingesni už mokančio tik vieną kalbą, nes juk jam bus prieinama visa dvasinė kuryba ne vieno, bet dviejų, o gal ir daugiau kraštų.

Savaime suprantama, kad ši antroji pažiūra yra daug kilnesnė ir teisingesnė už aną katilo pažiūrą. Ji geriau supranta ir įvertina ir ateivių tautų idealus, o taip pat ir pačios Amerikos reikalus.

Tos pažiūros prisilaikydami ir musų išėviai galėtų čia nustatyti sau garbingą ir Amerikai naudingą ateitį. Kokia gi būtų ta ateitis?

Amerikos lietuviai turėtų tik sutapti su Amerikos tauta, kad ji būtų jiems visiškai sava: kad jie pažintų visiškai gerai jos kalbą, papročius, konstituciją, teisinę tvarką, institucijas; kad pataptų ištikimais jos piliečiais, kad aktingai dalyvautų jos gyvenime ir veikloje; kad netiktai neatsilikytų nuo kitų piliečių, bet būtų net pirmose vietose kaip dvasiniam taip ir materijalam šalies gyvenime.

Tačiau, iš antros pusės, Amerikos lietuviai nepamirš ir savo tėvų žemės bei jos kalbos ir papročius. Jeigu Amerikos gyvenimo reikalai bei sąlygos ir suims didumą laiko ar jėgų, jei ir anglų kalba bus dažniau vartojama viešame ir privačiame gyvenime, tai betgi lietuvių bei lietuvių kalbai turės buti palikta pakankamai garbinga ir svarbi vieta, kad jaunosios kartos, iš mažens jos išmokosios, per visą gyvenimą jos nepamirštų ir kartkartėmis ją vartotų.

Toji garbingoji lietuvių kalbai vieta bus tėvėlių namai, bažnyčia ir mokykla.

Valdžia Ragina Parduoti Savo Knygų

National Emergency Council bandopadidinti Dėdes Samo biznį kaip knygų leidėją ir pardavėją.

Valdžios spaudinamosios mašinos kas met atspausdina tukstančius visokių išleidimų, nuo mažų lakštelių iki atsakomo didumo knygų. Daugumas iš jų randasi ant pardavimo, ir labai didelis skaitlius parduotas.

Jų turinys, apart paprastų departamentališkų ir kongresinių dokumentų, yra rezultatų faktų — ištirninėjimo ir visokių informacijų — rinkimo agenturų, ir ima milžinišką skaitlių subjektų.

Kuomet visos informacijos surinktos ir pamfletai arba knygos atspausdintos, valdžios pastan-

gos, apart išpildijimas gautų užsakymų, yra užbaigtas. Valdžia nededa ypatingų pastangų garsinti pardavimą šitų išleidimų, bet tikėdama, kad visuomenės tos knygos yra neišpasakytos vertės, ir kad išdui gauti pinigai irgi reikalingi, tai šita specialė taryba imsis stipriaus už darbo.

Apart kitų dalykų, ta taryba surinko vardus visų knygų kurios plačiausia parduotos. Neuzilgo pristatys savo raportą ir tikima, kad informuos visuomenę apie kokias knygas bus galima gauti iš valdžios spaustuves.

Alton O. Tisdell, dokumentų užveždėtojas, rokuoja, kad jeigu jis galėtų vartoti paprastus apgarsinimo būdus, kokius vartoja visi privatiškūs knygų leidėjai, tai beveik ant syk jeigos susidvigubintų.

Pereitais metais populiariškiausi leidiniai buvo NRA kodeksų kopijos. Apart didelio skaičiaus išdalinto už dyką per NRA, apie 800,000 kopijų parduota už apie \$36,000. Vienas užsakymas buvo del 143,000 kopijų gumo išdirbystės kodekso. Daugiau kaip 6,00,000 kopijų prezidento „re-employment Agreement“, originališkūs „blanket code“, buvo išdalinta.

Vaikų Biure leidiniai yra beveik populiariškiausi iš visų leidinių, bet unikinkams ir kitiems, žemdirbystės departamento knygutės irgi labai naudingos. — F.L.L.S.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'o parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

“DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!”

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražūs, tvirti aparai,

Kaina tik \$1.35 su persiuntimu. Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Pirmieji kudikio žodžiai lai bunie lietuviški, pirmoji kalba, kurios jis pramokė — teburnie lietuvių kalba. Motinos turi garbingiausių uždavinį, kurį tik jos ir tegali atlikti, butent įkvėpti kudikiui iš mažens lietuvių kalbos meilę ir pažinimą. Kaip anais sunkiais priešpaudos laikais motinos lietuvis išsaugojo šiaudinę pastogę lietuvių kalbą ir apgnę savo vaikučius nuo rusifikacijos, taip ir čia, išėvijojėje, lietuviškus židinius ir lietuvių kalbą išsaugos ne kas kitas, kaip lietuvis motinos.

Tačiau stipriausia lietuviškumo tvirtovė bus Bažnyčia. Ji juk ir motiną auklės ir stiprins. Ji bus sargyboje žmogaus sielos ir širdies nuo jo kudikystės iki karšto lentos. Jeigu pirmasai kudikio poterėlis bus lietuviškas, jeigu jo maldaknygė bus lietuviška, jįsai priešis prieš šv. Sakramentų, jeigu vėliau per visą savo gyvenimą bažnyčioje jįsai tik lietuviškai melsis, giedos, klausys pamokslų, jeigu jo dvasios tėvas kalbina jį dažniausiai lietuviškai — tada lietuviškumas savaime jaugs ir jo sielą ir kraują, ir užims tenai dominuojančią vietą. Jeigu ir su visu jį apsupančiu pasauliu Amerikos lietuvis konversuos anglų kalba, tačiau jeigu su savo Kurėju jįsai visada susisieks savo tėvų kalba — lietuviškai — tai ir bus tikriausiai garantija j lietuviškumu išlaikyti. Antra vertus, butų didžiausia musų tautai nelaimė, jeigu kuri lietuvių bažnyčia virstų nutautinimo įrankiu, taip kaip tai buvo per ištisus amžius daugelyje Lietuvos vietų (o ir dabar dar yra kai kuriose vietose Vilniaus ar Klaipėdos krašte), kad bažnyčia buvo naudojama lenkinimo arba vokiētinimo įrankiu.

Mokykla turės papildyti tėvų ir Bažnyčios darbą. Ji turi išmokyti jaunąsias kartais netik visų reikalingų jų gyvenimui darbų ir mokslų, bet taip pat ir tėvų kalbos ir bendrai liuanistikos tiek, kad jie galėtų lengvai ir skaityti — rašyti ir kalbėti lietuviškai, galėtų sekti Lietuvos spaudą bei gyvenimą.

Religija ir ryšys su Bažnyčia yra neabejotinai svarbiausia priemonė ir pagelba lietuviškumui išlaikyti, juo labiau, kad susidėjusiems į parapiją, lengviau yra įkurti ir išlaikyti lietuvišką mokyklą. Svarbu pažymėti ir tai, kad tik religinis motyvas įkvėpė šimtams Amerikos lietuvių atsižadėti pasaulio ir pasiaukoti jaunųjų kartų auklėjimui.

Gi lietuviams, kurie dėl kokių priežasčių yra nutolę nuo religijos ir bažnyčios, belieka naudotis kitomis jiems prienamomis priemonėmis jaunųjų kartų lietuviškumui išlaikyti, k.a. lietuviška kalba ir dvasia namuose, įvedimas lietuvių kalbos mokslo į viešiasias mokyklas ir t.p.

Trumpai sakant, lietuvių ateivių čia gyvenimas ir jų jaunųjų kartų auklėjimas gali ir turi buti taip tvarkomas, kad Amerikos lietuviai būtų čia ir geri amerikoniai ir taip pat geri lietuviai.

3. MUSŲ TIKROVĖ

Labai daugelis Amerikos lietuvių ir prisilaiko virš išdėstytos teorijos. Daugelis tėvų savo mažutėlius kalbina lietuviškai ir išmoka lietuviško poterėlio. Lietuviai susikurė čia 118 lietuviškų parapijų, pasistatė gražių bažnyčių, kuriose Dievas garbinamas lietuvių kalba. Jeigu Amerikos lietuviai dar tebevartoja lietuvių kalbą, jeigu dauguma jaunosios kartos dar tebemoka lietuviškai — tai ir yra musų bažnyčių ir parapijų vyriausias nuopelnas.

Keliosdešimtyje vietų prie tų bažnyčių yra įsteigtos lietuviškos parapijinės mokyklos, kuriose vaikai pramoksta neblogai lietuviškai. Yra dar nemaža ir tokių vietų, kur nors ir nėra parapijinė mokyklų, vaikai tačiau surenkami prie bažnyčių šeštadieniais ar sekmadieniais, arba vasaros metu — tikybos ir lietuvių kalbos mokslui. Lietuviškumui išlaikyti daug dar čia padeda įvairios lietuvių organizacijos, kaip vietinės, taip ir centralinės. Jeigu musų gyvenimo tikrovė visose lietuvių apgyventose vietose sistematingai ir planingai būtų tvarkoma prisilaikant anos teorijos — tai į Amerikos lietuvių ateitį galima būtų ramiai žiūrėti.

Deja. — Musų gyvenimo tikrovė turi ir pavojingų, mirtį žadančių ženklų.

Labai daugelis musų tėvėlių, neturėdami tautinio susipratimo, patys vos pramokę anglų kalbos, ir savo mažutėlius kalbina angliškai, vėliau nepasirūpina duoti jiems lietuvišką mokslą. Yra daug ir tokių, kurie ir pašonėje turėdami lietuvišką mokyklą, jon savo vaikų neleidžia, jau nekaltant apie tuos, kuriems savos mokyklos tolakai esti.

Didesnė pusė čia priaugančių vaikų dar ir dabar negauna lietuviško mokslo, nes jų gyvenamose vietose nėra dar lietuviškos mokyklos. Tokių žymi dalis išmoksta melstis ir prieina prieš Sakramentų anglų kalbą. Tuo jau ir esti padedamas pagrindas ištautėjimui.

Juk ir vienoje kitoje musų bažnyčioje lietuviškai principas nebeišlaikomas. Tai šen tai ten įvedami jaunimui angliški pamokslai ir konferencijos — net ir ten, kur yra nuo seno lietuviška mokykla, kur jaunieji visi gražiai moka lietuviškai ir anaipol nenori ir neprašo anglų kalbos savo bažnyčioje.

Lengviau išsilaiko lietuviškumas tokiose vietose, kur lietuvių yra tiršta ir kur jie sudaro žymią vietos gyventojų dalį. Blogiau

yra didmiesčiuose, kur nors lietuvių yra didelis skaičius, ir yra nemaža lietuviškų parapijų (net ir liet. mokyklų), bet kur nėra vadų sutarimo ir geros lietuvių organizacijos. — Nyksta lietuvių ir tie vietose, kur lietuvių susispietę nedideliais būreliais, kurių niekas iš didesnių centrų negloboja.

Žodžiu — didelė Amerikos lietuvių dalis yra pasinešusi eiti tautinės mirties keliu.

Blogiausia yra tai, kad šiai nelemtai buklei pateisinti ima skverbtis į lietuvių visuomenę iš esmės klaidingos nuomonės. Taip antai vieni įrodinėja, kad, girdi, visvien nebūsią galimybės išlaikyti čia lietuvių. Lai tad išliksianti bent katalikybė. O katalikybė čia pas airius esanti dargi stipresnė, kaip pas lietuvius. Kiti mėgina raminti save, kad kalbos netekimas dar nebusiant didelė nelaimė, jeigu tik busianti išlaikyta tautinė sąmonė — dvasia. Ir kaip pavyzdys nurodomi Amerikos airiai ir vokiečiai.

Tas nelemtas nuomonės griaua patsai gyvenimas. Lenkai, prancūzai ir kiti ir čia gyvendami nelaukia sau tautinės mirties, o išlaiko sau lenkišką, prancūzišką katalikystę. Jei Dievas pasikirstė visą žmoniją tautomis, jei kiekviena tauta savo religijai turi savo tautinę formą, kodėl lietuvių turėtų mesti savo lietuvišką katalikystę ir prisiišti airišišką katalikystę? Taip darydami mes ir patys išsigimtumė ir nei Amerikai nei Katalikų Bažnyčiai jokios naudos tuo nepadarytume. Mes tik tuo padidintume išsigimėlių skaičių; taip kaip išsigimėlių amžių bėgyje anglų prispausta garbinga airių tauta. Tiesa, airių tauta pasiryžo susigrąžinti savo senąją kalbą, bet kaip begaliniai sunkiai tai atsiekiama.

Tauta, pamiršusi savo kalbą, nebentena ir savo tautinės dvasios, nes tautos dvasia reiškiasi per kalbą. Nutautėliai, svetimą kalbą pasisavinę, priversti yra reikšti nebe savo tautos dvasią, bet svetimą, arba mišrią, kurioje jeigu ir yra savųjų elementų, tai ir tie iškraipyti ir sužaloti. Mes galime tik Dievui dėkoti, kurs amžių priespaudos laikais padėjo mums išlaikyti savo gražią ir turtingą kalbą ir dabar, atgimus naujam nepriklausomam gyvenimui, galime kurti naujos kultūros brangenybes.

Pagaliau, svarbu čia ir tai pažymėti, kad tą atgimimą pajutusi jaunoji Amerikos lietuvių karta, aiškiai rodo norą ir pasiryžimą išlaikyti savo kalbą ir tautybę. Jie anaipol nesigėdi, o didžiuojasi savo lietuviška kilme. Jie tik nori gauti progą išmokyti gerai lietuviškos kalbos. Čia ir bus didžiausias vyresniosios ateivių kartos uždavinys parupinti jauniems progą pramokti gerai savo tėvų kalbos.

4. ATEITIES PLANAI

Mūsų išeivių gyvenimą apžvelgę, galime nustatyti, jog mūsų tautinė sąmonė dar nedaug užnuodyta ištautėjimu, jog tik kur nekur pasireiškė tos ligos antkritis. Visą apsvarsčius, galime tvirtinti, jog jaunos mūsų tautos atbudimas įstengs savo galvia dvasia supurti miegančius bei atšalusius tautiečius ir įdėti į juos naujos gyvybės. Reikia tik nusistatyti ateities gyvenimo ir veikimo planus. Ir tai pap:

a) Mūsų bažnyčios ir parapijos ir toliau bus laikomos mūsų stipriausiomis tvirtovėmis. Kad jos geriau išlaikytų materijaliai, kad nereikėtų dairytis materijalinės pagalbos iš kitų tautų (tai ir esti dažnai priežastis įvedimo anglų kalbos į bažnyčią), lietuvių turėtų visi prie savo parapijų priklausyti, jas pinigaiškai remti, pamiršdami kartais įvykstančius smulkius nesupratimus.

Savo lietuviškas bažnyčias lietuvių, net ir toliau nuo jų apsigyvenę, turėtų lankyti ir jas remti.

Milžiniška mūsų tautos dauguma išpažįsta Katalikų tikybą, todėl pastangas daryti šio ar tokios atskalas (k. a. nepriklausomųjų katalikų, biblistų ir k.) ir tautiniu atžvilgiu yra aiškiai blėdingos, nes skaldo ir šiaip neperdideles ir ne per stiprias mūsų jėgas.

b) Norint, kad priaugančios mūsų kartos būtų lietuviškos ir liktų prie lietuviškų bažnyčių, reikia, kad prie mūsų parapijų būtų visur sudaroma jaunimui proga pramokti gerai lietuvių kalbos, kurti ir palaikyti savas lietuviškas organizacijas, organizuoti žaislus, sportą ir t. p. Lietuvių sportininkų kuopelių organizavimas ypatingai didelės turės svarbos ir lietuviškai sąmonei stiprinti.

Didžiausias taip pat svarbos lietuviškumui išlaikyti kaip ligšiol turėjo taip ir ateityje turės lietuviška daina ir lietuviška muzika.

Geriausios progos išmokyti lietuvių kalbą, istoriją — duoda lietuviškos mokyklos. Kad jos būtų prie visų lietuviškų parapijų — tai didžiausias visos mūsų tautos troškimas. Tik kad lituanistika neviršytų ateityje kai kam nebemėgiama ir apsunkinančiu priedu; — čia tad ir bus didžiausias seserų mokytojų uždavinys — įdėti į lietuvišką mokslo tiek širdies, kad tasai mokslas mūsų jaunuolių žavėtų ir traukte trauktų. (Žinoma tam tikslui daug padės, jeigu seselės mokytojos ne tik teoretiškai mokys lietuvių kalbos, bet ir pačios visada kalbės vaikūčius lietuviškai).

Kur mokyklos dėl kokių priežasčių negalima greitai laiku įkurti, ten ją žymia dalimi galėtų atstoti šeštadienių ar sekmadienių mokslo, arba vasarinės mokyklos. Ir tam darbu geriausia tik seserų vienuolės, nes jos, kartu su lietuviškų mokslu, galės tinkamai prirengti vaikus prie šv. Sakramentų.

Labai svarbus uždavinys, kad ir mažučiu lietuvių kolonijų vaikams būtų pasiekiamas lietuviškas mokslas. Čia bus reikalinga ir pačių tų kolonijų lietuvių iniciatyva, susitarimas, pasiaukojimas, o taip pat ir nuoširdi pagalba kaimynystėje esančių didesnių kolonijų. Juk stipresnioji pagalba silpnesniajam yra kilnus krikščioniškas darbas.

c) Amerikos lietuvių spauda būtų daug stipresnė ir įtakingesnė, jeigu ji turėtų daugiau skaitytojų ir jeigu ją remtų raštais mūsų inteligentai ir profesionalai (žinoma, tam reikalingas geras kalbos mokėjimas; bet juk kiekvieno inteligento ar profesionalo ir yra ambicija gerai mokėti savo tėvų kalbą; tam daug padės įvedimas lietuvių kalbos į visas high schools ir kolegijas, kur tik didesni lietuvių būreliai mokosi.

Tačiau vien Amerikos lietuvių spauda nepalaikys pakankamai stiprių dvasios ryšių su lietuvių tauta. Butų pageidautina, kad kiekvienas sąmoningas lietuvis skaitytų vieną — kitą Amerikoje esantį lietuvišką laikraštį, ir bent vieną laikraštį ar žurnalą išsirašytų iš Lietuvos.

d) Lietuvių bei išlaikyti labai daug padės čia lietuviškos organizacijos. Pradedant nuo vaikų ir baigiant senaisiais, visi Amerikos lietuvių turėtų susiburti į lietuviškas organizacijas — kaip materijaliniais — susisėpimo reikalais, taip ir dvasiniais — religijos, mokslo, meno, taip, pagaliau, ir profesiniais reikalais. Labai svarbu, kad tų organizacijų veikime, jei nevisada, tai bent tam tikrais nustatytais atvejais, bus vartojama lietuvių kalba. Tai bus dar viena gera proga vieniems išmokyti praktiškai lietuvių kalbą, kitiems — jos nepamiršti.

PROTO ARBA MINTIES ATGIMIMAS

(Sulig Pontifical Josephinum Kol. ir Fordham Universiteto filosofijos Profesorių Kun. Millerį ir Dr. Millar knygos "A History of Philosophy" sutraukos The Revival of Philosophy 140-150). 12—13-TOS ŠIMTMEČIAI

Filosofinis atgimimas ar atgimimas pasirodė tiktai 13-tame šimtmetyje. Atgimimą išjudino trys dalykai: 1) Arabų pastangos link naujenybių. Pamylėjimas senovės graikonių rašinių, manomo, ir t. t. 2) Uždeėjimas universitetų arba sukoncentravimas švietimo ir pamokų link meno ir kultūros, ir 3) Išteigimas Mendincantių — Tikybinių arba bažnyntinių bei krikščioniškų ordenu. Tokie ordonai suburė svarbesnes studijas, pamokų namus — universitetus.

Tasai jų žygis vakaruose atvėrė mokslo pakilimą dviem ruožais: A) Lengvais graikonių raštais, ir B) Arabų filosofų pastangomis — veikimais.

Iki 12-to šimtmečio pabaigos arba 13-to pradžios vakarų filosofai, mokytojai, švietėjai, pamokslininkai kalbingumo ir žynystos atžvilgiu matavosi prastai reikia atmint, kad francūzų, ispanų, vokiečių, lietuvių ir slavų kalbos vystikluose — papročių terminuose). Lotynų arba romėnų kalba buvo mirusių kalba. Ir tiktai su Lotynų kalba buvo begalima vakarų Europos žmogysta — tautas supažindinti su senoviniais graikonių arba ir romėnų raštais. Išvertimai į lotynų kalbą užtvėrė tiltą tarpe Rytų ir Vakarų (reiškia, tarpe Bysantinios-Konstantinopolio imperijos — valstybės, ir, Rymo arba vokiečių, francūzų ir ispanų, tautiškų valstybių ar tautų).

Pirmas vertimas iš graikonių buvo darytas viduryje 12-to šimtmečio per arabus. Graikiški originalai buvo gauti iš Konstantinopolio 13-to šimtmečio pradžioje. Vertikai arabai (reikia atmint, kad priešistoriškos Ispanijos ir Portugalijos Cardovos, Granados ir Bagdado, valstybinių miestų arabus — valdininkus, mokytojus, daktarus ir t. t.). Vertimai per arabus praplėtė žynystą.

Svarbesni vertimai pasirodė Toledo (priešistoriškoj Ispanijoje) per Arcivyskupą Raymondą. Jo padėjėjas Dom. Gundisalvis, Jonas Avendatas ir žydas Salomonas, visi bendrai išvertė Avecenos, arabų filosofo, daktaro, mokytojo knygas — raštus. Butent metafizika (dalis fizikos) ir knyga "De Celo et Mundo". Antrą — "De Anima". Šalimai to, jie išvertė arabo Angazeles "Metofiziką" ir Alfarrabes arabišką knygą "De Scientis". Daugiau, kiti kaip Gundisilvas ir Jonas Avendatas išvertė arabo Avicebrano "Tons Vitoe" į lotynų kalbą.

Jonas Avendatas išvertė arabo Avecenos "Logiką" ir kito araba Costo Ben Lucas knygą "De Differentia Spiritus et Animae". Gerardas iš Cremano iš-

vertė Aristotelio (graiko) knygas: 1) "Analitika Posteriora" ir 2) Themisliuzo Kamentorius, 3) Fisika "De Caelo", 4) De Generatione at Corraipcionoe". Dar prie tų įsai Jonas Avendatas išvertė arabo Alkandiso knygas: 1) De Sammo et Misione, 2) "De Intellectu, 3) De Quique Essentiis ir žydo arabo Isaoko Izraelio knygas: 1) Defenacija, 2), "Elementi" ir "Liber de Causis". Pastarasai veikalas krikščionių filosofus supažindino su Neo-Plotonizmu ir Proclus pažiuromis.

Istoriškai mirusių romėnų arba taip sakant, Lotynų kalba tapo reikšminga. Mat, jaunoms tautoms kaip vokiečiams, anglams, lietuviams, italams, ispanams ir kitiems buvant vystikluose kalbos pirmadieniuose 9-10-11 ir 12-tame šimtmetyje. Taip sakant tautiškoje jaunystėje je, Lotynų kalba buvo protinio, valstybinio ir civilio ar ir tikybinių sūbrendimo motina — auklėtoja.

Robertas Grethedas išvertė Aristotelio "Etika" tarpe 1240-50 m. Baltramiejus iš Messinos išvertė Aristotelio ("Magna Moralia") Viliamos iš Moerbokos (miręs 286 m.) buvo šv. Tamošiaus kalbumo patarėjas. Jisai pirmas išvertė Aristotelio "Politika" 1260 m. ir "Ekonomika" 1267 m. Komentorius Simplicijaus link Aristotelio ir Arist. knygas — 1) Cotegories De Coelo, 2) "Elementatio Theologica" 1268 m. Daugiau išvertė 1281 m.

Hermannas Allemennas (miręs 1272 m.) išvertė tulus rašinius arabo Averroes. Sulig Viliamo Brito Aristotelio originale "Met-Brito Aristotelio originale "Metofizika" buvo gauta iš Konstantinopolio ir buvo išversta lotyniškai 1210 m. Paryžiuje. Vertimai buvo svarbūs netik krikščionims, bet ir žydams ir kitiems. Galutinai tokie originališki vertimai suburė mokslo areną. Išjudino mediciną. Buvo tai patarnavimo pilnas šimtmetis, kuris pasiekė krikščioniškų filosofus Vakaruose (Italijoje, Francijoje, ir Ispanijoje).

UNIVERSITETŲ IŠTEIGIMAS

Universitetų įstaigose įvedė: 1) Gamtamokslį ir mediciną, 2) Naują detaktiką — pamoką link tikybos ir 3) Tautiško mo ten-denciją. Paryžiaus universitetą susiorganizavo prie Kat. Notre Dame 1130-60 m. Statutą — teises gavo 1208 m. Oxfordo universitetas Anglijoje tapo įkurtas 1168—1170 Cambridge, 1129 m. Valencia, 1212 m. buvo pirmas universitetas Europoje. Vokietijoje — Pragues 1348 m.

M. Stakėnas

Savaime suprąntama, kad mūsų čia lietuviškos organizacijos nei savo tiksluose, nei veikime negalės turėti nieko priešingo Amerikos idealams, jos konstitucijai ar įstatymams. Amerikos lietuvių turės išlaikyti ištikimybę Amerikai iki paskutinės raidės. Reikia, tačiau, čia pabrėžti, kad savo tėvų kalbos mokėjimas, religijos bei papročių išlaikymas, anaipol negali priešintis nei Amerikos idealams, nei jos konstitucijai bei įstatymams. Amerikos šalis tuo ir yra kilni ir visiems kitiems kraštams gali būti pavyzdžiu, jog tiems dalykams yra užtikrinta pilna laisvė.

e) Nuolatiniai ryšiai su Lietuva bus būtini išlaikymui Amerikoje lietuvių. Čia jeis ir Lietuvos laikraščių bei žurnalų prenumeravimas, ir informavimas laiškais — netik giminėms, bet ir visai nepažįstamiems: vaikų — vaikams, moksleivių — moksleiviams, studentų — studentams ir t. p. Čia daug padės ir Lietuvos literatūros — knygų platinimas. To darbo turėtų imtis kuri rimta lietuvių įmonė. Darbas beabejo būtų ir pelningas ir idejiniai begaliniai naudingas, nes patiektų mūsų išeiviams gražiausius mūsų tautinės kurybos žiedus. Drauge su tuo, Amerikos jaunimas prieitų prie pirmųjų ir geriausių šaltinių išmokyti tinkamai lietuvių kalbos.

Tam daug padės ir dažni lankymai Lietuvos, ypatingai jaunosios lietuvių kartos. Ypač svarbu bus besiruošiantiems į profesinį darbą, arba jau pradėjusiems tą darbą dirbti. Pabuvoję ilgesni laiką Lietuvoje, jie geriau pažintų savo tėvų žemę, pakvėpuotų jės dvasią, pramoktų geriau jos kalbos. Grįžę į Ameriką jie būtų gyvasis ryšys tarp senosios ir jaunosios lietuvių tėvynės. Lietuvos visuomenė be abejo supras tuo atžvilgiu savo pareigas: priims svečius iš Amerikos su išiestomis rankomis ir suteiks įvairios galimos ir reikalingos pagalbos. Apskritai, reikia pasakyti, kad dabar Lietuvoje geriau suprąntama ir labiau atjaučiama Lietuvos visuomenės pareigos savo brolių išeivių linkui ir rimtai ruošiamasi tas pareigas tinkamai atlikti.

5. BAIGIAMASAI ŽODIS

Sunki buvo mūsų tautos praeitis. Kaimynai pavydėjo mums tikrojo Kristaus mokslo: vieni nešė jį su ngimni ir kardu, kiti padavė jį mums apvilktą svetimais blizgučiais. Vėlokai ir netinkamų rankų priėmė krikščionišką civilizaciją, gavome su ja savo dvasiai ir geroką nuodų dozą, kuri ištiesiems amžiams užmigdė mūsų tautinę sąmonę. Politinė ekspansija viduramžyje, padariu-

SVEIKATOS SKYRIUS

Šį skyrių tvarko ir prižiūri AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA
Rašo Dr. S. Biežis, gydytojas ir chirurgas
Chicago, Ill.

PERKAITIMAS NUO SAULĖS

Saulė yra šaltiniu šilumos ir palaikytoja gyvybės ant musų žemės. Jeigu, taip kalbant, saulė pranyktų, ta visa gyvybė veikia žutų, užvieš-patautų amžina naktis ir neišpasakytai šalčiai pasi-reikštų. Saulės spindinti šiluma neleidžia tokiai katastrofai įvykti. Tačiau vidurvasary ji (saulė) tiek mums pagamina šilumos, kad nemažai netik nesmagumų pridaro, o kartais net tulus ir į kapus nuvaro.

Perkaitimas, siaučiant dideliems karščiams, nėra re-tentybė. Tai žinomas veik vi-siems pasireiškimas. Mažo laipsnio perkaitimas esti vi-sai nepavojingas ir savaimi-pereina, kad ir prie menkos priežiūros, gr kraštutiniame atsitikime padėtis sudaro labai rimtą ir reikalingą eksperto pagelbos. Nevisa-da teikiant ir geriausią pa-gelbą ir prie tinkamiausių apyvostų galima gyvybę iš-gelbėti. Štai jau šį metą nuo perkaitimo mirė iki 1500 as-menų. O dar vasara tik į-pusėjo. Daugumoje atsitiki-mų šitokios mirtys yra iš-vengiamos ir galima palygi-namai lengvai apsisaugoti.

Žymesnio perkaitimo žen-klai esti eskami: Asmuo jaučia silpnumą, galva svaigsta, akyse darosi tam-su, širdis skubiai bei silpnai plaka, karštis kyla, jėgos apleidžia ir pagalios visai susmunka nustodamas są-monus. Šitaip atsitikus, reikalinga skubi bei tiksli pagelba, nuo ko tiesioginiai priklauso busimos pasėkos, t. y., ar tokis asmuo gyvens ar mirs, nes padėtis esti la-bai, labai rimta. Šitaip atsi-tikusi, štai kas reikia daryti: Pirmiausia ligonis turi būti paguldytas vėsioje vietoje. Prie galvos ir net ant viso kuno reikia dėti ledus, jei esama didelio karščio. Odą reikia trinti spiritu, nes tai gelbsti stimuliaciją. Jei li-gonis sąmoningas, reikia a-jam duoti visokių skysčių gerti. Kuomet gi širdis esti silpna, tai būtina duoti stimuliuojančių vaistų. Ku-omet aplinkybės leidžia, tai

si Lietuvą trumpam laikui didžiule Europos imperija, musų perdaug nedžiugino. Ji buvo priešinga mūsų tautos — mūsų liaudies dvasiai, kurioje vyrauja ramumas ir teisingumas. Tik po išties šimtmečių letargo atbudo mūsų tauta naujam gyvenimui, naujai kurybai.

Lietuvių tauta dar nėra tarusi pasauliui savo žodžio. Tik jaunosios Lietuvos kartos, išaugusios jau laisvoje Lietuvoje, galės tą žodį tarti. Dar visai nesena prasidėjo mūsų tautinė kuryba religijos, mokslo, meno, ekonomijos srityje.

Ar Amerikos jaunieji lietuviai nepanorės toje kuryboje dalyvauti? Ar jie, pritaipę prie taip aukštos Dėdės Samo žemės kultūros, negalės įnešti į mūsų tautinį kurybiškumą savo svarbių ir rimtų pataisų ir priedų? Ar mūsų išeivijoje negalės gimti talentų ir genijų?

O, taip! Šimtą sykių taip.

Kaipgi niekingai atrodo visi mirties pranašai tai tautai, kuri atgimė pilna troškimo gyventi ir kurti. Juk tautos yra nemirtingos, jeigu tik jos pačios nori gyventi. Juk ne Dievas siunčia tautoms mirtį. Tik jos pačios, kartais per savo žioplumą, mirtį sau atskieviečia.

Kai kurių mūsų brolių, dvasios silpnuolių, kviečiama tautinės mirties šmėkla jau pasivaidino mūsų gyvenimo akvratyje.

Nuo mūsų gyvųjų lietuvių pareina, kad toji šmėkla daugiau nebeapsirodytų.

Kan. F. Kemėšis

New York'as, 1934 m. liepos 20 d.

geriausia tokis ligonis skubina vežti ligoninėn, kame reikalinga pagelba bus užtikrinta. Vienok šiaip ar taip daroma, be gydytojo apseiti nėra saugu.

Ne visi žmonės vienodai reaguuoja į karštį. Vieni gali jo daugiau pakelti, gi kiti visai mažai. Juo amsou senesnis, tuo mažiau gali išlaikyti karščio. Yapė tie, kurie turi nesveikus inkstus ar širdį, aukštą kraujo spaudimą ir sukietėjimą arterijų, negali daug karščio pakelti. Kroniški alkoholikai ypatingai pasižymi jautrumu šiuo atžvilgiu. Šių rūšių žmonės turėtų būti ytin atsargus vasaros karštmetyje.

Tinkamas apsisaugojimas yra už vis svarbiausia ir neša geriausius vaisius. Valgis turi būti lengvas ir nekuomet nereikia persivalgyti. Mėsos naudojimas turi but sumažintas, o daržovių ir vaisių nereikia skupauti. Juo daugiau vandens vartojama, tuo geriau, tačiau niekaduo nereikia gerti šaltą su ledais, ypač gerokai išsilus. Alkoholinių gėrimų turėti buti vengiama. Drabužius geriausia devėti plonus ir šviesos spalvos, kuri mažiausia saulės spindulių sugeria, negu tamsi spalva.

Karštame vidudieny nereikia buti ilgai saulėje ir tai visuomet laikyti uždengus galvą. Užtenkamo poilsio svarbos negalima perdėti, ypač kuriems reikia sunkus darbus dirbti ir kurie esti šiaip jau silpnesnės sveikatos. Dažnu maudymasis, kuomet prakaituojama, pakastina oda t i n k a m i a u veikti ir šiaip jau kraujo cirkuliaciją pastiprina. Pajutus, kad saulės šiluma pradeda apveikti, pirmiausia reikia pasitraukti kur į vėsią vietą ir atsigulus pakankamai pailsėti, ko dažniausia ir užtenka.

Šituos paprastus dalykėlius, kuriuos gana lengva atlikti, reikia kiekvienam žinoti ir progai pasitaikius jais pasinaudoti. Neretai bus galima išvengti netik nemalonumų, bet kartais rimtų susirgimų ir pagalios net pačios nelaukiamos mirties.

Rambyno Kalnas

Lietuvoje įsigalėjęs paprotys kad Joninės su didelėmis iškilimėmis apvaikšioja beveik visi žmonės. Joninių išvakarėse kuriami laužai, degami smalos bosai, inscenizuojamos raganos ir t.t. Tai vis užsilikę papročiai iš tų laikų, kai lietuviai dar tebe garbino gamtos reiškinius. Sakoma, kad Joninių naktį pražysta paparčių žiedas ir kuris tą žiedą randa tas gali būti labai laimingas. Tai, žinoma, yra prietaras. Tačiau Lietuvos žmonėse jis jau turi tradiciją, nors Joninių naktį niekas jo neieško.

Joninės kasmet labai iškilmingai yra apvaikšiojamos Mažonoje Lietuvoje, Rambyno kalne. Šis kalnas yra netoli Tilžės ant dešiniojo Nemuno kranto. Savo praeitimi Rambynas yra garsus ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoje bei Rytų Prusijoje.

Žiloje senovėje Rambynas Prūsų ir gretimų apylinkių lietuviams buvo didi ir kilni šventovė. Be jo neapsėdavo mirus, gimus ir susituokiant bei kitais svarbiais gyvenimo atvejais. Netik tykiškiuoju atžvilgiu Rambyno reikšmė senovės lietuvių gyvenime buvo milžiniška, bet nemažesnį vaidmenį jis vaidino, kaip pilis, kurioje prieš užplūti gyventojai saugiai vieta rasdavo. Ilgai Rambynas buvo priešų neįveikiamas, bet ir jį ištiko nelaimės Prūsų krašto likimas. 1277 metais didžiausi kryžiuočiai pulkai apgulė Rambyną ir pradėjo po pilį griauti. Norsai gynysei Rambyno kareiviai, didžiausiu atkaklumu gniužindami kryžiuočius, bet apsiginti neįsteigė. Mat jau per daug buvo kryžiuočių apgultas. Per tą mūsų griuvo Rambyno pilis, kartu su ja žuvo arti 600 žmonių, iš kurių pilyje buvusių tik viena moteris su vaiku liko gyva.

Nors kraštą pavergė svetimieji kryžiuočiai, sunaikino viską kas ten lietuviams buvo šventa, bet milžiniško Rambyno reikšmė ir per ištisus šimtmečius neišnyko. Senolių dvasia gyvena lietuvių ainiuose. Jie rinkdavo si kasmet Rambyno kalne, paguodos ir stiprybės ieškodami. Tie žmonės sukūrė net eilę pasakų, padavimų apie Rambyną, kaip senovės lietuvių šventovę.

Vienas padavimas sako, kad labai seniai pačioje Rambyno kalno viršūnėje buvo trijų metrų didumo rudai juodos spalvos granito riedulio akmuo. Tame akmenyje buvusios žymios kardo, žmogaus delno ir žvėrių letenų atspaudos. Taip pat ant to akmens buvęs kažkokis ženklas, net į šventyklą labai panašus. Žmonės spėjo, kad tą akmenį Rambyno viršūnėje pats Perkunas padėjo ir ten savo bustinę buvo sukūręs. Išgirdę žmonės

apie Rambyno šventovę, ją net iš tolimiausių vietų lankydavo. Maskvos ir Smolensko kunigaikščiai čia apsilankydavo ir Perkunui gausias aukas atnešdavo. Užėmę šį kraštą kryžiuočiai pradėjo skelbti krikščionybę ir persekioti senosios lietuvių tikybos išpažintuosius, ypač žynius ir křives. Daugeliui to krašto gyventojų teko palikti gimtąją tėvų žemę ir keltis į naujas vietas.

Iš čia pabėgdami senovės lietuvių kunigai Rambyno kalne užkasė savo turtus. Kunigai ir laumės atsiskirdami su Rambyno užkeikė tuos turtus ir akmenį, sakydami, kad Lietuva tol bus laiminga, kol to akmens niekas nepajudins. Kitai jį susilauksianti daug įvairių nelaimių. Pranašavimas, tarytum, išsipildė.

1811 metais malunininkas Švarcas užsispyrė Rambyno akmenį sunaudoti savo naujai statomo maluno gėrnoms. Niekas nenorėjo užsilikusios šventybės liesti. Tada Švarcas pasisamrė 3 darbininkus nuo Gumbinės ir Tilžės, kurie drįso pajudinti senovės lietuvių šventyklą. Tačiau beskadant akmenį juos ištiko žiauri nelaimė; vienas akmenį skeldamas išsimušė akį ir nuo to apako; antras susižeidė kojas ir jų neteko; trečiasis staiga susirgo ir mirė. Pats malunininkas vėliau pasismaugė. Tačiau jie visi keturi sukskaldė Rambyno akmenį.

Netekęs savo garsojo akmens Rambyno kalnas pradėjo griuti. 1835 metų rugsėjo 12 dieną dalis kalno su didžiausiu trenksmu įkrito į Nemuną. Žmonės iš Bardėnų kaimo su kastuvais dainuodami ėjo užkasto Rambyno kunigų aukso ieškoti. Jie iškasė sidabro, vario ir aukso daiktų, visokių indų ir indelių, kurie Perkuno garbinimo apeigoms seniau buvo vartojami. Tačiau, kaip sako padavimas, jie nė sidabro akmenų, nė aukso nerado. Mat laumės akėčias ir dubenis buvo užburusios. Vėliau 1878 metais liepos mėnesį 50 sieksnių Rambyno kalno vėl nugriuvo į Nemuną. Nors po to Rambyno kalną apsidomo medžiais ir krumais, kad jis negriūtų, bet anų dviejų griuvimų žymės dar ir dabar tebėra matyti.

Kasmet per Jonines Rambynas sutraukia iš įvairiausių Lietuvos vietų didžiausias žmonių minias. Ir šiemet Rambyno iškilmės apvaikšiojamos labai iškilmingai ir reikšmingai. Čia pastatyti aukurai, kuriuos piktieji kryžiuočiai išgriovė. Čia, atgaivintos visos senovės lietuvių iškilmės ir apeigos, kokios tada būdavo tik per Jonines, senovės lietuvių vadinamos pirmąją vasaros gamtiška švente. — Tsb.

Didelis Susidomėjimas Lietuva

Paskutiniu metu laikui daugelis kraštų pradėjo ypatingai domėtis Lietuva. Mat kelerių paskutinių metų Lietuvos kultūrinė ir politinė veikla atkreipė į save didesniųjų valstybių įvairių gyvenimo sričių vadovų dėmesį. Daugelio kraštų spaudoje pradėdama vis daugiau užtikti Lietuvai palankių straipsnių, kuriuose vertinama vispasižįskia Lietuvos pažanga. Dažnai užsimenama ir apie Lietuvai Vilniaus ir Klaipėdos reikalai. Lietuva lanko įvairių kraštų politikos ir kultūros darbuotojai. Pagaliau, pastaruoju metu Lietuva tapo Pabaltijo valstybių politikos dėmesio centru.

Savaime aišku, kad Lietuva toks didelis susidomėjimas gal ir nebutų, jeigu ji neturėtų kuo užsieniečius dominti. Lietuvoje

Išleiskit Naują Veikalą

J. Steponaitis parašė naują veikalą, vieno veiksmo operetę "UŽ VILNIŲ". Gražią muziką davė Laisv. Men. Juozas Žilėvičius. Įeina 11 dainų. Didelių jėgų nereikalaujama ir galės vaidinti visi chorai bei teatralės grupės. Dainas bus galima bet kada atskirai naudoti.

Tą veikalą reikia tuojau išleisti, kad ateinantį rudenį chorai galėtų vaidinti. Gerb. chorai, draugijoms ir pavieniai asmenys! Prisižkite prie šio veikalą išleisdimo. Tuojau rašykite autoriui:

J. STEPONAITIS,
P.O. Box 20, Sta. W.
Brooklyn, N. Y.

yra visą eilę gamtos grožybių, gerų kurortų; Lietuva turi eilę meno vertybių ir net tokių, kurias retai kitos valstybės turi. Iš jos žmonių tylios sielos gelmių plaukia naujos Lietuvos kurimas. Kas užsieniečių Kaune ir kitose Lietuvos vietose buvo prieš keiliolika metų, tas šandien stebisi visokiariopa ir didėle Lietuvos pažanga.

Bet įdomiausia, kad Lietuva savo teisinga ir atkaklia kova dėl Vilniaus, Klaipėdos ir savo nepriklausomybės išlaikymo sudomino visą pasaulį. Lietuvon paskutiniu metu laikui pradėjo lankytis net didelių valstybių politikos vadovai ir sekti atkaklias Lietuvos kovas bei stebėti lietuvių tautos patvarumą.

Neseniai čia lankėsi žymus prancūzų politikas Pfeiferis. Jo pareiškimai tiek Vilniaus klausimu, tiek Pabaltijos valstybių sąjungos reikalais sudomino ne tik visus Lietuvos gyventojus, bet ir užsienį. Jis pasakė, kad Prancūzija atsidėjusi seka Lietuvos kovas dėl savo šalies laisvės ir dėl užgrobtų žemių atvaidavimo. Jo pareiškimu, Prancūzija Lietuvą kovoje dėl Klaipėdos rėmė ir toliau rėms. Vilnius taip pat neginėjimai priklausio Lietuvai ir, kad lenkai jį pagrobdami padarė savo politikos pagrindinę klaidą. Dabar ir prancūzai daug labiau domisi Vilniaus klausimu, nes lenkai jau susidėjo su vokiečiais ir atšalau nuo prancūzų.

Taip pat netrukus Kaune laukiama žymus Prancūzijos politikas daug kartų buvęs prancūzų vyriausybės galva Eduardas Erijo. Jis ir dabar yra Prancūzijos ministeriu. Jo pernykštė kelionė po Sovietų Rusiją sudomino visą pasaulį. Savaime su-

prantama, kad jo atvykimas į Kauną irgi nepraeis kitų valstybių nepastebėtas. Kaip dabar kalbama, Erijo Kaune atsilankymo tiklas busi pasilenkti Lietuvos vyriausybę, kad ji ir toliau dėtų visas pastangas sudaryti Pabaltijo valstybių sąjungą.

Taip pat netrukus Kaune laukiama įtakingo švedų senatoriaus Lindhageno. Jis Kaune lankysis, norėdamas patirti tas kliūtis, kurios stovi skersai kelio teisingai išrišti Vilniaus ginčui. Jo užpernykštė ir pernykštė pareiškimai šiuo klausimu švedijos parlamente visus nepaprastai domino.

Sąryšy su Pabaltijo valstybių sąjungos sudarymu, Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Litvinovas į Maskvą pakvietė atvykti Lietuvos užsienių reikalų ministerį St. Lozoraitį. Ministeris Lozoraitis šį kvietimą priėmė ir į Maskvą važiuos rugpjūčio mėn. 1 d. — Tsb.

Lietuvos-Anglijos Prekybos Sutartis Pasirašyta

Kaip jau žinome, šių metų pradžioje Londone buvo pasirašytos sutartys tarp Lietuvos ir Anglijos prekybos sutarčiai sudaryti derybos. Bemaž visą laiką derybos ėjo gerai sėkmingai. Nors keletą kartų jos tapo pertrauktos, bet tikai del informacinių ir instrukcinių priežasčių.

Liepos 6 dieną ši sutartis Londone jau buvo pasirašyta ir netrukus bus viešai abiejose kraštuose paskelbta. Pačioje naujos sutarties pradžioje pabrėžiamas didžiausio palankumo principas, kuriuo užtikrinama Lietuvos prekėms Anglijoje, ir Anglų prekėms Lietuvoje palankiausi muitai ir kitos sąlygos. Toliau, pasižadama nekelti muičių anglų gaminiais, įvežamiems į Lietuvą ir Lietuvos gaminiais įvežamiems į Angliją. Taip pat sutartyje pasižadama sutarkyti įvairius tarpusavio aiškumai ir neprasilenkti su abiejų kraštų pasižadėjimu. Taip pat pabrėžiama, kad žmonės, atvykę iš Anglijos į Lietuvą ar atvirkščiai, prekybos tikslais, turi būti skaitomi savais žmonėmis. Išlyskus kokiems ginčams, numatyta kreiptis į Tarpautinį Haagos teisingumo tribunolą. Ši sutartis veiks ligi 1936 metų gruodžio 31 dienos. Pagaliau, sutartyje pažymėta, kad Lietuva prekyboje su anglais pagal galimumą naudosis Anglijos laivais.

Antroje sutarties dalyje numatyta, kad Lietuva kasmet 80% visų įvežamų anglų turės pirkti Anglijoje, bet nemažiau, kaip 178.000 tonų. Jeigu kada nors šis kiekis nebuvo nupirktas, tai anglai galės atšaukti susitarimą, klausimą bendrai apsvairstę su Lietuva.

Anglai nekels muičių šioms Lietuvos prekėms: bekonui, sviestui, kiaušiniams ir medžio dirbiniams, o Lietuva nekels muičių iš Anglijos įvežamiems: — angliui, koksui, silkėms, geležiai, medvilnei, vilnai ir jų dirbiniams. Lietuvai nustatytas bekonų ir kumpių kiekis šiais metais siekia 2,95%, viso Anglijos šių prekių importo. Anglija kiekvienais metais nuo kovo 30 ligi liepos 31 dienos yra nusistatę ižvežti bekonų ir kumpių 223,930 tonų. Nuo rugpjūčio 1 dienos ligi gruodžio 31 dienos anglai mano Lietuvos bekonų ižvežti 251,340 tonų. Tai gi, Lietuva per tą laiką galės ižvežti į Angliją 7000 su viršum tonų. — Tsb.

Amnestija Sukilimo Dalyviams Lietuvoje

Liepos 9 dieną Lietuvos ministerių kabinetas paskelbė amnestijos įstatymą, pagal kurį šių metų birželio 7 dienos Lietuvoje buvusių įvykių kaltininkams duodama amnestija. Mat, įvykių dalyviams—karininkams buvo pažadėta, kad jie nebus baudžiami pagal karo statusus, jeigu grąžins į kareivines išvestas į gatves kariuomenės dalis. Kadangi karininkai šią sąlygą tuoju įvykdė, tai jie ir neatiduoti tikro teismui, bet amnestuoti.

Bet kadangi kariuomenės dalys buvo išvestos į gatvę apgaulingu būdu ir tuo buvo skaudžiai nusižengta kariškiai drausmei, tai įvykių kaltininkai karu vadovybės sprendimu nubausti tokiomis bausmėmis:

22 karininkams atimti laipsniai, jie paleisti į atšargą ir pažeminti į eilinius; 46 karininkai

VYRŲ KOSTIUMAI
P L O Š Č I A I
VIRŠUTINIAI ŽIPONAI

Centro Ofisas Dirbtuvė
73 Green g-vės Plymouth g-vės

KAILINIŲ DRABUŽIŲ
SANDELIS

Užlaiko Pigiausiomis Kainomis
Kiekvienas Drabužis Apraustas

■ IŠVALYTI
■ SUPROSYTI
■ ATNAUJINTI

Dabar

Del Greito
Patarnavimo Pašaukit
5-5281

70¢

Už tą patį Ankštos Rušies
Valymo Patarnavimą, kurį
reikalautumet iš musų.

Riščia Josiu Pas Mergele

Gražus, puikus tėvo dvaras, Dailus — oi!
Tiesus, augšti, jovarėliai,
Supa sodną liepužėliai, —
Ošia, ojo-joj.

Ant viršunės klevo, kluone,
Niukso — oi!
Pasiputęs aras tupi, —
Matai, niekas jam nė rupi, —
Žvalgos, ojo-joj.

Kiemas erdvus, vario tvoros,
Mirga — oi!
Muro diendaržiai, stainelė,
Aš balnojau ten žirgelį, —
Ristą, ojo-joj.

Po sodybą arcavojau
Laisvas, — oi!
Ir nujosiu pas mergele,
Per laukelį, per girelę —
Žaibus, ojo-joj.

Bebalnodams, bežabodams
Masčiau, — oi!
Dailiai žirgą glostinėjau
Rupestėlio neturėjau, —
Skaičiau, ojo-joj.

Mano širmis, trypė, žvengė,
Kraipės — oi!
Rengiaus lėkti į dvarėlį,
Viešėt kartu pas uošvelį, —
Skubų, ojo-joj.

Per eglėną zovadėle
Bėgo — oi!
Šilu šaukė volongėlė,
Ugnia mano širdužėlė
Degė, ojo-joj.

Kad tik ją greičiau išvydus,
Alpstu — oi!
Gelsvų rugių pjovėjėlę
Sėrvetėlių audėjėlę
Darbščia, ojo-joj.

Šuoliais šyvis žemę ardė,
Prunkščia — oi!
Tviska, blizga pasagėlės,

Kiek Lietuva Bekonų Išvežė į Užsienį Pernai ir Šiemet

Prieš kelis metus visoje Lietuvoje buvo labai išsiplėtojęs bekonų auginimas. Tada retas, ukininkas jų neaugindavo, gi auginantieji sukraudavo nemažus pinigūs. Mat tada ir Lietuvos valdžia bekonų auginimą labai rėmė, nes jis buvo brangiai paroduojamas Anglijoje ir kituose kraštuose. Tačiau užėjus krikščionis laikams, anglai pradėjo varžyti bekonų ižvežimą, ypač dėl to, kad jau ir patys išmoko jų užsiauginti. Tada ir Lietuvos ukininkams atėjo sunkesni laikai, nes bekonų kainos pradėjo smarkiai kristi. Del to jų buvo pradėta auginti žymiai mažiau. Anais geresniais laikais Lietuva už bekonus iš užsienio gaudavo apie 70 milijonų litų per metus. Praėjusiais metais už bekonus buvo gauta tik apie 43 mil. litų. Tų metų Lietuvos bekonai buvo perkami tik Belgijoje ir Anglijoje.

Nuo šių metų kovo mėnesio Lietuvos bekonų eksportas pradėjo dar mažėti, nes anglai Lietuvai sumažino ižvežimo kontingentus. Nors šiais metais per pirmuosius 4 mėnesius bekonų buvo išvežta mažiau, negu pernai metais, tačiau jų kainos šiemet gautos daug geresnės. Šiuo metu už lietuvišką bekoną centnerį mokama 130 litų. Tiktai Danijos, Olandijos ir švedijos bekonas yra kelias litais brangesnis už Lietuvos, o visų kitų Europos valstybių — pigesni.

REIKALAUKITE

BOWLERS ALŲ

WORCESTERIO NUOSAVAS PRODUKTAS

ALAUŠ VARYKLA NUO 1883 METŲ

ATYDA!

"Nore's" krautuvėje galite pasirinkti iš geriausių

Alų kiek padaryta

PAŽVELKITE Į SURASĄ ŽEMIAU:
(visi šaldyti ledais)

NARRAGANSETT	CROFT	UTICA CLUB
HARVARD	OXFORD CLUB	BOWLER'S
BLUE RIBBON	PICKWICK	DAWSON'S
WEHLE	GOLD MEDAL	BUDWEISER

TAIPGI — PUKIAUSI LIKERIAI IR VYNAI
PRISTATYMAS UŽDYKI Į VISAS MIESTO DALIS
Kur Jūs Bunate Visuomet Sirdingai Sveikinamas

N O R E ' S

159 WATER STREET — WORCESTER, MASS.

Išrašytos kamanėlės, —
Lekia, ojo-joj.

Ir prijojau uošvio kiemą,
Štai ji — oi!
Židrios akys mėlyniausias,
Ilgos kasos, kuo gažiausias! —
Šauni, ojo-joj.

Lenkiau galvą, ji palanki,
Siautė — oi!
Skersais žingsniais kaip gulbelė,
Atsargi lig ta paukštelė, —
Melni, ojo-joj.

Žemyn šokau iš kilpelių,
Žengti link — oi!
Tuoj prašneko man širvelis
Ristas greitas tas žirgelis, —
Štai ką — ojo-joj.

Mielas, jaunus, bernuželi,
Tuojau — oi!
Prie krutinės glausk mergele
Išbučiuokie tą gelėlę, —
Siekdyk, ojo-joj.

Tegu skiria ji tau ranką,
Riškis — oi!
Lai kiti jos jau nelanko,
Nes abiem dvejoj užtenka, —
Veskit, ojo-joj.

Tavo širdžiai ji brangiausia,
Imk ją — oi!
Garbe, darbu padoriausia
Ir siejoj kuonogeriausia, —
Tuokis, ojo-joj.

Tikrai angelas, linksmutė,
Aiški — oi!
Vaikštinėjant po sodnelį
Traukia skaidrią tau dainele, —
Žavia, ojo-joj!

Vakar — vakar vakarėly,
Temstant — oi!
Pynė rutų vainikėlį,
Kėlė anksti rytmetėlį, —
Dirbti, ojo-joj.

Linksma, kilni, meili, dora,
Grakšti — oi!
Tai nepaprasta mergaitė,
Darbininkė lietuvaite, —
Skaisti ojo-joj.

Laime, grožė, išpažįsta,
Tvirta — oi!
Jos daržely žalia ruta,
Vainikuota lig Biruta, —
Brangi, ojo-joj.

Myliu širdžia tą mergelę,
Džiaugsmas — oi!
Su ja busiu kol numirsiu,
Nuo jos niekad neišsiskirsiu! —
Myliu ojo-joj.

Amerika, 1922. Putinėlis

Drugelis

Kartą lakstė lankoje puikus, gražus drugelis. Jis turėjo gražius, geltonus sparnelius. Nebuvo jam meilesnių gelių už tas, kurios taip atrodė, lyg kad aukštinė saulelė jas geltonai nudazė. Ant tokių gelių labai noriai atsitupdavo. Linksmai sau liekiojant, kitą drugelį pastebėjo. Jis miegojo prikibęs prie juodos medžio žievės, o nors sparneliai jo buvo suglausti, tai buvo matyt, kad turi tą pačią spalvą, kaip žievė, ant kurios tupėjo. Geltonas drugelis, aplink linksmai liekiodamas, pažadino miegantį broliuką. — Pasakyk man, paklausk žingeidaujančiai, delko tu turi tokius tamsius sparnelius? Delko neturi aukštinų, kaip saulės spinduliai arba tokių, kaip lelijėle? Žiūrėjau į įvairius drugelius, bet tokių pilkų dar niekuomet nesu matęs. Pažadintas drugelis taip pasakė: — Musų labai daug esama, bet kadangi nakčia lakstome, tai nėr ko stebėtis, kad mus niekuomet neesi matęs. Ar nori žinot delko mes pilką suknelę nešiojam, ar nori žinoti? Paklausyk, papasakosiu.

Senai, labai senai, visi drugeliai turėjo puikias, spalvuotas sukneles. Buvo tokios geltonos, kaip tu, baltos, violetinės, raudonos. Bet kas gi iš to? Nors tokius gražius sparnelius turėjo, nebuvo jais patenkinti: baltieji gailėjosi, kad neesą raudoni, raudoni verkslėno, kad nori but geltoni. Tačiau buvo tarp jų drugelių, kurie džiaugėsi esą toki, kokiais juos Viešpats Dievas sutvėrė. Nepatenkintieji drugeliai liudnai tupėjo, nenorėjo lekioti, nei valgyti, vienu žodžiu norėjo butinai savo sukneles pakeisti. Bet kas iš to pasidarė? Vieną dieną, kai ankstyboji saulutė visus drugelius pažadino, tie nepatenkintieji taip pasikeitė, persimainė, kad jų ir pažinti nebuvo galima. Jų puikus, spalvuoti sparneliai tamsūs pasidarė! Balti, raudoni, geltoni, violetiniai, dabar pasidarė pilki, o kadangi del tos atmainos labai jiems buvo gėda, tai nuo to laiko tiktai naktimis lekiuoja.

J. Naruševičius

Vietos žinios

Parapijos Metinė Gegužinė Pasisekė

Sekmadienį, rugpjūčio 5-tą, įvyko didžiausias išvažiavimas kiek ikišiolei buvo, kada Šv. Kazimiero parapija surengė savo metinę gegužinę. Atsilankė suvirš 3,000 žmonių iš arti ir toli. Buvo daug svečių iš Hartfordo, Waterbury, New Yorko, Westfieldo, Atholo ir apilinkių miestelių. Pelno liko apie \$1,000. Išrinkti darbininkai veikė labai sąžiningai.

Laikė gegužinės buvo įdomi programa. Choras gražiai sudainavo lietuviškas dainas, kas visus dalyvius nudžiugino. Popietį lietuviškas benas linksminosi atsilankiusius ir pridavė daug gyvumo. Jaunuoliai įdomavę sportu — buvo metimo ir bėgimo lenktynės, taipgi vandeniniai sportai. Šv. Kazimiero studentai vadovavo sportų lenktynių surengime. Buvo ir daug išlaimėjimų — brangiausias leidinys buvo paršas, kurį laimėjo adv. Milleris.

Gegužinės surengimo komisijon jėgo sekantieji: kun. Augustinas Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas; kun. Stasnislovas Vembre, pagelbininkas; Juozas K. Žemaitis, vargonininkas; ponis M. Delionienė ir Jonas Lukoševičius. Visos Worcesterio draugijos prisidėjo prie gegužinės surengimo, todėl buvo didelės parengės.

Klebonas ir gegužinės rengimo komisija širdingai dėkuoja dalyvavusiems. Rep.

Iš Šv. Jurgio Draugijos Veikimo

Paprastas mėnesinis susirinkimas įvyko šeštadienio vakare, rugpjūčio 4 d., š. m., L. U. Klub name, 12 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

Narių susirinko gana daug. Susirinkimą atidarė Pirm. Antanas V. Dailys. Nutarimų rašt. Vincas Karašauskas peršaukė valdybą, kuri atsiliepė savo vietoje. Vėliau buvo perskaitytas pirmiau laikyto susirinkimo protokolas ir vienbalsiai buvo priimtas. Vėliau peršaukta ligoninė, kurių šiuo tarpu tiktai keiki, kad palyginus su šaltmečiu (žiemos) laiku. Žinoma vasaros laikas yra daug sveikesnis, o antra, daugiau žmonės turi užsiėmimo. Toliau sekė komisijų raportai, be išimties visi buvo priimti su pastaba; pastaba atstovams del Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyriaus, nes jau vasaros laikas baigiasi, o dar nei vieno išvažiavimo neparengė del Vilniaus Vadavimo naudos. Tiesa, buvo surengta Worcesterio Lietuvių Aviacijos diena, po direktyva V.V.S. skyriaus, delei naudos II Lituanicos skridimo i Lietuvą. Rodos jau girdėjome, kad pasiuntė del skridimo komiteto \$450.00. Jai taip, tai labai gerai. Tačiau tik gaila, kad del Vilniaus Vadavimo dar nieko šią vasarą neveikta.

Toliau buvo svarstyta ir galutinai nutarta visai naujus, pirmiau niekad nebuves nutarimas. Štai, klausykite, ką aš sakau, o jei negalite girdėti, tai skaitykite ką aš rašau: — Draugija nu-

tarė surengti iškilmingą puotą vien del savo narių, vsiai už dyką. Kiekvienas naris galės ateiti su savo moteria, o nevedusieji, galės atsivesti savo merginas, (bet ne daugiau kaip vieną). Reiškia, kiekvienas naris gali atsivesti tiktai vieną moterį. Vaikai visai nebus įleidžiami.

Toji puota įvyks rugsėjo 29-tą, šeštadienio vakare, L. U. Klub name (abi svetainės yra paimtos). Bus gera muzika šokiams. Tad, gerbiami draugijos nariai, rengkitės į šį parengimą.

P. S. Kurie neprigulit prie Šv. Jurgio draugijos (vyrai ir jaunikačiai), bet norite dalyvauti aukščiaui minėtame parengime, tai galite tai padaryt su šia išlyga: ateikit tą vakarą kada ir visi eis į puotą, ir išpildykit įstojimo aplikaciją į draugiją, užsimokant \$1.00; tas doleris bus sugražintas kada ateisit ant susirinkimo priimt prisiekos. V. K.

Gegužinė Maironio Parke Sekmadienį

Šv. Kazimiero draugija, pirmutinė ir seniausia Worcester, rengia tikrai lietuvišką gegužinę Maironio parke, rugpjūčio (August 12-tą dieną, sekmadienį. Gegužinė pasidės 12-tą valandą vidurdienį ir trauksis iki 11-tos valandos nakties. Bus puikiausių valgių, skanių gėrymų, o patarnavimas kuo mandagiausias. Gabi lietuviška orkestra pagrajs polkas ir vėliausius amerikoniškus šokius. Šokiams įžanga i svetainę dovanai. "Lake Shore" autobusas atveš iki parko vartų be ekstra mokesties. Laikė gegužinės bus visokių įvairenybių. Visi lietuviai iš arti ir toli skaitlingai atsilankykite. Į musų gegužinę, o mes iš savo pusės busime prisirengę tinkamai priimti visus asilankiusius. Rengėjai

Šv. Petronėlės Draugijos Veikimai

Šv. Petronėlės draugija laikė savo susirinkimą rugpjūčio 7-tą dieną. Draugija reikė širdingą padėką draugei Lekeckienei už jos didelį pasidarbavimą tiktųjų pardavime išvažiavimui, kurs įvyko liepos mėnesio 22-trą dieną. Draugija taipgi yra dėkinga visiems svečiams, kurie emė dalyvumą suvažiavime kartu su narėmis.

Šv. Petronėlės draugija rengia antrą išvažiavimą į pajures, rugpjūčio 19-tą dieną. Šį kartą ekskursija vyks į Nantasket jūros pakarštį. Kviečiame visus kurie tik gali imti dalyvumą su mumis, nes jau vasara baigiasi ir labai mažai laiko tebeliko išvažiavimams. Autobusai išeis nuo Šv. Kazimiero mokyklos 7:03 valandą ryto.

Toliau narės svarstė kas link gegužinės, kuri įvyks šio mėnesio 26-tą dieną. Ypač buvo svarstyta kaip galima priimti svečius kuo svetingiausiai. Laikė šios gegužinės moterys organizuojasi traukti virvę su vyrais. Pe to bus dar kitų pamarginimų. Kurie neatsilankys graudysis. Šv. Petronėlės draugija kviečia visus lietuvius be

Kodel Mokėt Vidurmiesčio Kainas?
Kada galite pirkt Gražiausias ir dar tik Pražydušias Gėles Už Labai Žemas Kainas

ŠIOS SAVAITĖS PABAIGOJE MES PARDUODAM:—

GLADIOLAS UŽ 25c TUZINAS
ŽIRNUČIUS UŽ 19c PLUOKŠTELĖ
ASTRUS UŽ 25c TUZINAS

Ateikite ir Peržiūrėkite Musų Puikų Pasirinkimą
Gėlės Vestuvėms \$10.00 — Pluokštai Laidotuvėms už 1/2 Kainos Pas

ROSEARY GELININKAS
Gėlės Visiems Ivykiams WM. F. MINNS, Vedėjas
38 SOUTHBRIDGE ST. — WORCESTER, MASS.

skirtumo atsilankyt į šią gegužinę. Draugija toliau prašo narių, kad sugražintų laimėjimo knygetes prieš rugpjūčio 26-tą dieną. Kurios nesugražins bi-lietų prieš gegužinę, turės užmokėt už neparduotus ar parduotus bilietus.

Draugija taipgi nutarė surengti "Whist Party", užsibaigus visiems išvažiavimams, reiškia rudenį. O. S.

Iš Lietuvių Moteriu Piliečių Klubo Veikimo

Liepos 29-tą dieną įvyko išvažiavimas į pajūrį. Visą kelią vadovavo klubo pirmininkė p-lė Juzė Keblinskaitė. Visos važiavusios patenkintos pirmininkės gabumu ir malonumu, už ką klubo narės jai labai dėkingos.

Viršminėto klubo susirinkimas įvyksta sekantį antradienį, 8-tą valandą vakare, klubo svetainėje. Visos narės kviečiamos skaitlingai atsilankyti ir atsivesti daugiau naujų narių. Kuo daugiau tuo geriau.

Korespondentė J. L. PADĖKA

Mums lankant Amerikos lietuvių kolonijas, įvairios organizacijos bei pavieniai asmens padėdė mums labai daug širdies, ir labai daug kuo ir medžiaginiai ir moraliai mums padėjo.

Visiems jiems išvažiavimams reiškiame kuonuosirdžiausią padėką.

Kan. F. Kemėšis
Balys Vitkus
Petras Babickas

Aušrelės Pranešimas

Aušrelė rengia pikniką pas Kazimierą Steivą sekmadienį, Rugpjūčio 26-tą, So. Barre, Mass. Rengkitės visi. Aušrelė

V.V. Sąjungos Susirinkimas

V.V. Sąjungos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 16-tą, 8-tą valandą vakare, Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Prašome visus draugijų atstovus ir visus V.V. Sąjungos narius kuo skaitlingiausiai susirinkti. V.V.S. Komitetas

Varduvės ir Sukaktuvės

Visos katalikiškos draugijos prie Šv. Kazimiero parapijos rengia pagerbimo vakarą, paminėti klebonavimo 15 metų sukaktuvių ir varduvių, kunigui Augustinui Petraičiui. Šis vakaras įvyks antradienio vakare, rugpjūčio 28-tą dieną, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Įžanga bus veltui. Pogramos išpildyme prisidės didysis ir mažasis choras, benas, Šv. Kazimiero mokyklos mokiniai ir vietiniai artistai. Atvyks įžymių pasaulinių svečių ir kaimynų kunigų.

Specialiai išrinktoji komisija rengiasi iš anksto prie klebono iškilmingo paminėjimo 20-ties metų kunigystės sukaktuvių, kurios įvyks ateinančiais metais. Šią savaitę, kun. Augustinas Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas išvyko atostogoms pas kun. J. Bakšį, Rochester, N. Y. ir paskui aplankys pasaulinę parodą, Chicagoje.

Laimėjo Bylą

Kazimieras Katinas, 19 metų, nuo 125 Sterling gatvės buvo sužeistas geležinkelio užtvary, kada ėjo skersai geležkelio bėgių. Už sužeidimo atlyginimą įsiai apskundė geležkelio kompaniją. Šiomis dienomis, su pagalba vietinio advokato Prano Bubliko, Kazimierui Katinui teismas pripažino atlyginimą. Taigi, K. Katinas, labai patenkintas advokato gabumais ir rupestingu jo reikalų vedimu.

TIKRAS LIETUVIŠKŲ BICIŲ

MEDUS

Šitą pavasarį dar tiktai išimtas iš bičių. Aš galiu gvarantuot kiekvieną šio medaus lašelį, kad aš pats išėmiau iš avilų. Mano bičių medus kas metai gauna "pirmininį" laimėjimą. Mokestis su pristatymu: Už stiklinę medaus kvortą 80c Už galioną \$3.00 ir Koriukas Dovanai

Galit ypatingai kreiptis arba užsakymus del persiuntimo paduot sekanciu adresu

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon St. W Worcester, Mass.

Ura! Jasaičio Piknikas

Piknikas įvyks rugpjūčio 12, 1934 jau gerai Worcesteriečiams žinomoj vietoj, ant Lukošiaus farmos, Leicester, Mass.

Grieš pagarsėję muzikantai ant keturių barabanų, net kad ir miškas braškės. Bus ir juokdary grupė.

Bus šaltų, karštų ir karčių gėrimų su įvairiais užkandžiais, tad pilnai užtikrinam kad "Sure" kiekvieną seną, jauną, mažą, didelį, storą ir ploną, užganėdinsim kiek širdelė galės ar norės.

Gerbiameieji: draugai, pažįstami, kostumieriai ir busantieji dalyviai. Aš rengiu vieną ir gerą pikniką, ne delto, kad biznį padaryti, bet ką d atjaunėti su senais, susipažinti su naujais draugais. Kviečiam visus dalyvauti.

Antanas T. Jasaitis
P. S. Kas norės važiuoti ant truko, bus už dyką nuvežtas, nuo Lietuvių Klubo svetainės.

Rakandai Ant Pardavimo

Parsiduoda valgomiojo kambario setas susidedantis iš stalo, kedžių, buffet. Rakandai gerame stovy — parsiduoda už pigią kainą. Kreipkitės šiuo adresu: 79 Seymour gatvės, antro aukšto — Worcester, Mass. (32)

Parsiduoda Penkių Akry Ukis

Yra pardavimui penkių akry ukis, kurs randasi arti Greenwood gatvės ir arti naujo vieškelio, Millbury Mass. su aštuonių kambarių namu ir tvartu. Parsiduoda del likvidavimo nuosavybės. J. H. Stockman, 846 Slater Bldg., Worcester, Mass. (32-33)

MELITZER SUNSHINE BAKERY
98 WATER GATVĖS, KAMPAS HARRISON GATVĖS

ŠEŠTADIENĮ, LIEPOS 21-MA, ŠIOJI KEPYKLA BUS PO NAUJŲ SAVININKŲ PRIEŽIURA

Ponas E. B. Melitzer, kurs yra daug metų prityręs kepyklų vedime, dabar bus kepyklos savininkas — užtikrinamas žmonėms aukščiausios rūšies duoną — pyragaičių — skanumynų.

MUSŲ OBALSIS:
švarumas — Aukštos Rušies Kepyklos Produktai už PRIEINAMAS KAINAS

Tėmykite Musų Specialius Produktus Kas Savaitę

WORCESTER RIDING SCHOOL
Turkey Hill — Paxton
(WORCESTERIO JOJIMO MOKYKLA)

Mokinam joti arkliu tuos kurie tik pradeda ar jau pramokę

Pamokos vakarais ar sekmadienio rytais vaikams
Pamokos šeštadienio rytais vaikams

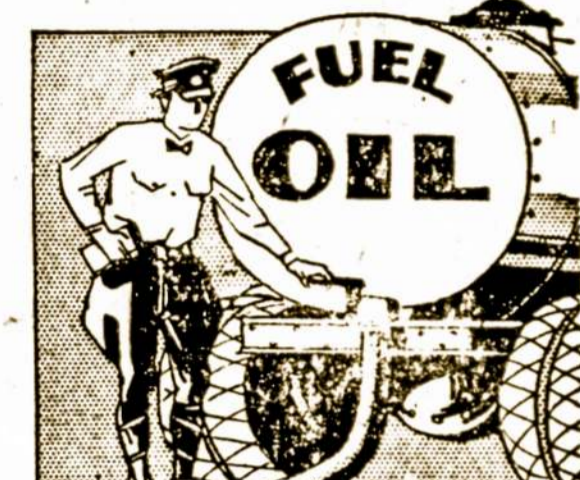
Pietūs ar Užkandis Kasdien Paruošta Klubo Name
Master E. A. Bergstedt

MES GALIM JUMS PAGELBĖT JEIGU JUMS REIKIA PINGIŲ

Jūs galite paskolinti iki \$300.00 savo reikalam, ir atmokėt atgal mažomis mėnesinėmis mokestimis iš savo uždarbio. Sąlygos sulig Mass. Valstijos įstatymų. Ateikite ir persitikrinkit musų patarnavimu. Mažum tas padarys sutaupą jusų finansuose.

544 **NEW METHOD** TELEFONAS
MAIN GATVĖS Leidimas 210 **LOANS** 5-3181

Hi-Test Range & FUEL OIL

Millbury St. Coal & Ice COMPANY
Tel. Dial 2-7387 — Dial 3-3631

Visokios Rušies Angliai NAUJOS ANGLIJOS KOKSAI IR MELYNIEJI ANGLIAI, MUSŲ SPECIALIŠKUMAS
Aukštos Rušies Aliejus Pečiams ir Kurui

JONAS KIELA
441 Millbury St., Worcester, Mass.

Atyda! Amerikos Lietuvių, Ypač iš Kaišedorių,

Gal dar nevisi Amerikos lietuvisai žino, kad tik dabar naujai įsisteigė Kaišedorių Vyskupija. Vėliausias laikais viskas statoma ir taisoma moderniška, kaip ir kitose šalyse, esant visoms mokslo sritims. Mes, išeiviai, žinome su koku sunkumu ir keb lumu vykdomas kultūros darbas. Daug pakenkia ir trukdo lenkai ir vokiečiai. Vienok, Lietuvos valdžia stovi ant tvirtų pamatų, tai bukime tikri, kad tie musų sutaisyti dalykai ir suteikta parama bus amžini.

Kaišedorių miestas stovi tarp Kauno ir Vilniaus ir rytus, o Kaunas į vakarus. Kada Vilnių atvaduosime, tada Kaišedoryse bus didelis judėjimas, nes iš Kauno į Vilnių susisieki mas eina per Kaišedorius. Per eitą vasarą, apsilankiau Kaišedoryse ir negirdėjau nė vieno lenkiško žodžio. Žaslių miestelis yra apie 10 kilometrų nuo Kaišedorių. Lankiausi ir žasliuose, o pastebėjau, kad prieš karą nebuvo tiek lenkuojančių kaip dabar yra toje apilinkėje.

Man esant Kaišedoryse teko kalbėt su Vyskupu. Kaišedorių vyskupas išsitarė, kad baigiant statyt Kaišedorių Katedrą, jo užsibrėžimas buvo įtaisyti sėdynes del trijų šimtų žmonių ir labai reikalinga butų įtaisyti vargonus, nes pinigų jau nėra. Tai gi pasitikėdamas geros širdies amerikiečiais, prižadėjau vyskupui pasidarbuot pagelbėt surinkti aukų. Šiomis dienomis Jonas Vinicaks, (4 Penn Ave., Worcester, Massachusetts) gavo nuo vyskupo laišką, kuriame reiškia padėką už prižadėtas aukas.

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką

Neskaityme už Alaus Dėžes
MES KALBAM LIETUVISKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

— Sveikas gyvas brolaus!
— Kur eisim?
— Na eisim pas Česną — gir-dėjau turi importoto gėrymo.

VILIAMAS ir ADOLFAS ČESNAI
90 Millbury Gatvės
Worcester, Mass.

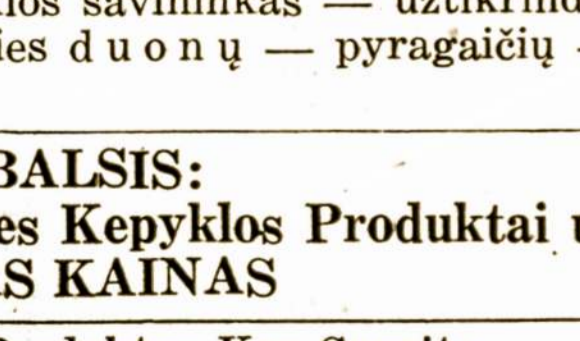
Čia gausit išsigert importuotų gėrymų

Worcesterio Lietuvių Savitarpinis Paskolos Bankas

Skoliname Pinigus, Išduodame paskolas ant lengvo išmokėjimo. Priėmame taupymo pinigus, užmokame nuosimti; Lietuviai, pinigų reikale, kreipkitės antrašu:

Worcester Lithuanian Credit Union
372 Millbury St. — Tel. 2-8186
Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcesteryje

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalam už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio, susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės— Tel. 5-5898
340 HARDING STREET

Ant Randos Tenementai

Išsinuomuoja 4 kambarių tenementas su šiluma. Karštas vanduo ir visi kiti patogumai. Kreipkitės: Amerikos Lietuvio ofisan, 14 Vernon gatvės, Worcesteryje.

Turėkite šiltus Namus šią Žiemą!
PASIRAŠYKIT SUTARTĮ DABAR!

Gerai Žinomi "Fireside" KOKSAI

\$12⁵⁰ Už Tona

Nereikia mokėti pinigų dabar už Koksus — galite užsakyti, kada jums reikia — užmokėkite kol vartojate — Ir kainos yra apsaugotos.

ISDALYTOJAI
READING ANTHRACITE COAL
Telefonuokite ar Laišku Reikalaukite Atstovo
AMERICAN COAL COMPANY
124 GREEN STREET Worcester, Mass. DIAL 4-3261